NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 27 MEI 2025 – VERVOLG VAN 12 MEI 2025

Voorzitter: de heer Duiven, vicevoorzitter
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
36 leden, te weten: de heren Aiobi en Aptroot, mevrouw Bink-Winterkamp, de dames Bout-Wijngaards en Brouwer-Weemhoff, de heer Buisman (vanaf 21.38 uur), mevrouw Van Damme, de heren Doncker, Duiven, Ekkelenkamp, Van Gils en Haak, de dames Haak (vanaf 20.51 uur), Hoekstra, Kraneveldt-van der Veen, de heer Markes, mevrouw Mertens, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian, Nikerk, Van der Perk, Van Proosdij en Van Rumpt, de dames Sandifort-Meijer en Siegelaer, de heren Smits, Van der Snoek, Van Steenis, Velner, Van der Vlies, De Vogel en Weekenstroo, mevrouw Van Werkhoven, de heren Zamani en Zanoni

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar, mevrouw Frinking, de heer Iedema, mevrouw Van der Meer, de heer Velzen, de heer Weerwag
Afwezig zijn: de heer Bezuijen, mevrouw Bakkers, de heer Boerboom en de heer Nawijn

---

AGENDA

---

7. Debat (inclusief stemmingen)
b. Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2025
c. Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma
8. Stemmingen
9. Sluiting

VERSLAG

De **voorzitter:** Goedenavond. Bij dezen heropen ik de geschorste vergadering van 12 mei 2025.
Voor dit deel van de vergadering hebben wij berichten van verhindering ontvangen van burgemeester Bezuijen, vandaar dat u mij op deze plaats aantreft, mevrouw Bakkers en mijnheer Boerboom. Later komen mevrouw Haak en de heer Buisman.

7. Debat (inclusief stemmingen)
b. Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2025

De **voorzitter**: We gaan door met agendapunt 7, met name agendapunt 7.b Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2025. Het debat vanavond gaat over hoe in Zoetermeer de jeugdhulpplicht wordt ingevuld en wordt begrensd. Ik zal eerst vragen wie over dit onderwerp het woord wil voeren. Ik zie mevrouw Siegelaer, mevrouw Sandifort, mijnheer Zanoni, mijnheer Smits, mevrouw... Ja, dat weet ik, maar de griffier heeft moeite met het tempo. Mevrouw Brouwer, de heer Markes, mijnheer Weekenstroo, mevrouw Van Werkhoven, mevrouw Van Damme en dan heb ik iedereen.
Dan gaan we beginnen met de eerste termijn van de raad en geef ik het woord aan mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. Vandaag ligt de Verordening Jeugdhulp 2025 voor. Een belangrijk instrument want het raakt direct aan het welzijn van onze jeugd en de toekomst van de stad.
Tegelijkertijd staan we ook voor de opgave om de middelen binnen het Sociaal Domein doelmatig in te zetten voor de kwetsbaarste jeugdigen. We zien in deze verordening een stap in de goede richting, maar om die stap echt kracht bij te zetten, is inzicht nodig. Inzicht in doelmatigheid en de financiële effecten van de keuzes die we maken. Niet om te bezuinigen, maar om ervoor te zorgen dat de middelen bijdragen aan jeugdhulp waar die het hardst nodig is en te zorgen dat deze beschikbaar blijft.
Met de motie die we vandaag indienen, samen met de PVV en de SP, vragen wij het college om dit inzicht te bieden. Door transparant te maken welke financiële effecten worden beoogd, kunnen wij als

raad onze kaderstellende en controlerende rol goed vervullen. Dat helpt niet alleen ons, maar vergroot ook het draagvlak in de samenleving.
Daarnaast stellen wij in het amendement voor om de evaluatie niet een keer per vier jaar te doen, maar jaarlijks structureel te borgen.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u even voor een interruptie van mevrouw Brouwer,

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Door het woord 'transparant' te gebruiken, suggereert mevrouw Siegelaer dat die data er zijn en aan ons bekendgemaakt moeten worden, terwijl ik de indruk heb dat die data er niet zijn en ook niet kunnen zijn omdat we gewoon geen businesscase kunnen maken van iets waar we aan alle kanten met man en macht tegenaan werken.

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter en dank voor uw inbreng hierop. Transparant betekent inzicht geven in wat er is en dat op een duidelijke manier doen met alle middelen die we hebben om daar als raad een goed oordeel over te geven. Dat is wat we bedoelen.

De **voorzitter**: Een doorvraag van mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dat is precies wat ik bedoel. Ik denk dat wij de data die er zijn, hebben en er dus niet meer transparantie is dan dat.

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank. Ik denk, wij denken, als LHN, dat de middelen en alle informatie die beschikbaar is in rapportages bij elkaar geclusterd worden. Daar zullen elke keer andere gegevens bij komen, maar we hebben wel indicatoren die inmiddels steeds meer zicht bieden, waarvan ik denk dat die inzichtelijker naar de raad toe kunnen komen. Dus dat kan best met bestaande middelen zijn in één rapportage en het kan ook zo zijn dat die wordt uitgebreid met alles wat beschikbaar is.

De **voorzitter**: Kunt u vervolgen?

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Door jaarlijks te rapporteren over de uitvoering van deze verordening blijven we met elkaar in control en kunnen we bijsturen. Dit is een uitnodiging aan het college om samen te blijven werken aan doelmatige, doeltreffende en transparante jeugdhulp.
Voorzitter, tot slot. Dit gaat niet alleen over cijfers, het gaat om de kinderen in onze stad. Om hen die afhankelijk zijn van onze keuzes. Laten we samen zorgen voor beleid dat niet alleen op papier werkt, maar in de praktijk ook het verschil mag maken. We vragen de fracties om deze motie en het amendement te steunen. Laten we deze verantwoordelijkheid samen dragen. Dank.

De **voorzitter**: Dank u wel. Voordat u weggaat is er nog een interruptie van de heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even doorgaan op de interruptie van mevrouw Brouwer. Ik heb een beetje het gevoel dat we met zijn allen een heel grote puzzel aan het maken zijn en dat de LHN nu, na het leggen van de eerste paar stukjes, vraagt wat het eindresultaat zal zijn. Dat lijkt me heel makkelijk. Ik denk dat daar pas iets zinnigs over gezegd kan worden als we veel verder zijn in het oplossen van die puzzel. Zou mevrouw Siegelaer kunnen zeggen welke indicatoren het zijn aan de hand waarvan wij meer zicht kunnen hebben op het eindresultaat en die financiële effecten? Kan ze wat meer toelichting geven op waar we dat moeten zoeken?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. De LHN vraagt niet om het eindresultaat. Ze vraagt om de piketpaaltjes naar het eindresultaat en nu hebben we die piketpaaltjes niet staan. We zijn heel goed bezig. De wethouder en het college zijn met elkaar goed bezig met al dit beleid dat wordt gemaakt, waar men zich voor inzet, op de weg vooruit. Dat is goed en dat ziet er ook goed uit en er wordt goed werk verricht. De LHN ziet liever dat het document transparant wordt, zodat de raad daarop terug kan vallen. Het gaat hier nog steeds over een heel groot deel van de begroting waar wij als raad uiteindelijk de verantwoording over hebben. Als we dan geen inzichten hebben, die duidelijk op papier

staan, in waar een crisisorganisatie mee bezig is geweest, waar de acute acties toe leiden – want de verordening die nu voorligt, is de kapstok om juist te komen tot passend beleid binnen het budget – en als we dat niet transparant kunnen formuleren, kunnen we als raad daar niet op toezien, of dan hebben we in ieder geval niet de inzichten om het doel dat we wensen te bereiken. Dan kunnen we onze verantwoording daar niet over afleggen want er is nu geen middel om die verantwoording af te leggen.

De **voorzitter**: Ik zie een doorvraag van de heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Oké. Dank u wel voor dit antwoord. In de commissie hebben we, als ik het goed heb begrepen, met zijn allen besproken dat naar aanleiding van de nieuwe verordening de kosten logischerwijs omlaag zullen gaan. Het college heeft aangegeven dat het er blij mee zou zijn wanneer we er met zijn allen voor zouden kunnen zorgen dat de kosten binnen de begroting blijven. Is dat voldoende piketpaal voor u?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. Ook dat heb ik gehoord tijdens de commissievergadering en dat maakte mijn zorgen in die zin groter, want buiten de opmerking dat we hopelijk binnen budget blijven met alle inzet die we daartoe plegen, is er ook gezegd dat we van één op zes, naar één op vijf jeugdigen in de jeugdzorg kunnen afdrijven. Dus ik denk dat deze motie en het amendement kunnen bijdragen om te zien 'waar kunnen we uiteindelijk verbeteren?' zodat we dat als raad ook weten en dat niet alleen binnen het college bekend is.

De **voorzitter**: Dan heeft u nog een interruptie van mevrouw Van Damme, zie ik.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel, voorzitter. Misschien ook een beetje bijval. We willen natuurlijk ook zien of de mensen gebruikmaken van de hulp die geboden wordt. Misschien zijn daar ook indicatoren voor. Als er hulp wordt geboden waar geen gebruik van gemaakt wordt, zou daar eventueel geld kunnen worden weggehaald. Daar zijn indicatoren ook handig voor en dan is het aan het college hoe dat aan te kleden.

De **voorzitter**: Dat was een vraag die u heeft gesteld? Dat was een bijval, bij dezen. Dan was er nog een interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja, dank u voorzitter. In de Verordening Jeugdhulp is nu geregeld dat elke twee jaar evaluatie plaatsvindt. Waarom vindt de LHN het nodig om dat eens per jaar te doen? Zeker ook omdat, zoals mevrouw Brouwer aangaf, de kans groot is dat we niet ieder jaar genoeg cijfers hebben om op terug te kijken omdat de tussentijd te kort is? Waarom wil de LHN dat toch heel graag geregeld hebben?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. Ik zie dat als een voordeel. U kunt het ook zien als een monitor die veel meer zal behelzen dan wat we nu allemaal in losse rapportages ontvangen, maar dan gewoon in een goed overzicht ontvangen.

De **voorzitter**: Doorvraag van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja, maar dat beantwoordt niet de vraag waarom dat dan ieder jaar moet. Wat is het verschil? We gaan nu afspreken dat het om het jaar gebeurt. Dan kun je tenminste zien of je 4 centimeter vooruit bent gegaan. Anders kun je maar zien dat je 0,5 centimeter of 2 centimeter vooruit bent gegaan. Waarom die tussentijd van een jaar?

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik denk dat er op dit moment ontzettend veel ontwikkelingen zijn en dat alle acties die ingezet worden, niet tegelijkertijd tot effect leiden. Sommige duren lang, sommige duren kort en op het moment dat je twee jaar wacht, of, zoals in het laatste voorstel dat ik zag, vier jaar, is het veel lastiger om bij te sturen. Het geeft je ook de ruimte om te zien waar je zou willen en kunnen bijsturen. Als je twee jaar wacht en er zijn maar... Als je elk jaar nu een monitor zou hebben,

dan zie je elke keer de stukjes die erbij komen. Wat wilt u daarvan dan weten?

De **voorzitter**: Ik zie verder geen nieuwe interrupties en u was klaar met uw betoog. Als u de motie en het amendement inlevert, maken die bij dezen deel uit van de beraadslagingen en dan geef ik nu het woord aan mevrouw Sandifort.

Amendement nr. 2505-A ingediend door LHN
Wijziging raadsbesluit Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het voorstel betreffende de Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025, (zaaknummer 2025-015804);

besluit:
- het toevoegen van besluitpunt 3:
  'Artikel 34 - Evaluatie en monitoring
  1. Het college brengt jaarlijks voor het begrotingsdebat verslag uit aan de gemeenteraad over de uitvoering van deze verordening.
  2. Dit verslag bevat in ieder geval informatie over:
  a. de feitelijke inzet van jeugdhulpvoorzieningen;
  b. de effecten en resultaten van het gevoerde beleid;
  c. signalen uit de praktijk van verwijzers, aanbieders en cliënten;
  d. de mate waarin de kostenontwikkeling in lijn is met de beoogde doelmatigheid.
  3. De raad kan naar aanleiding van het verslag bijsturen of nadere wensen kenbaar maken ten aanzien van de uitvoering en reikwijdte van de verordening.'"

Motie nr. 2505-02 ingediend door LHN, PVV, SP
Zorgvuldige keuzes vragen om inzicht

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 wordt gepresenteerd als instrument om jeugdhulp effectiever en doelmatiger in te zetten;
- in het raadsvoorstel en de toelichting geen onderbouwing is opgenomen van de verwachte financiële effecten;
- jeugdhulp momenteel een van de grootste uitgavenposten is binnen het sociaal domein, waarbij de druk op het gemeentelijk budget structureel groot is;

overwegende dat:
- de Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 wordt gepresenteerd als beleidsinstrument om de gemeentelijke jeugdhulp scherper af te bakenen en kosteneffectiever te maken;
- in het raadsvoorstel en de onderliggende stukken geen kwantitatieve inschatting of financiële onderbouwing is opgenomen over de beoogde effecten;
- de raad slechts in staat is om zijn kaderstellende en controlerende rol goed te vervullen als de financiële consequenties van beleidskeuzes inzichtelijk zijn;
- transparantie over de verwachte resultaten van beleid bijdraagt aan draagvlak in de samenleving en betere politieke besluitvorming;
- zonder concrete financiële onderbouwing het risico bestaat dat de nieuwe verordening slechts een papieren wijziging blijft zonder aantoonbare impact op de uitgaven en effectiviteit;

verzoekt het college:
- na vaststelling van de verordening inzichtelijk te maken welke financiële effecten worden beoogd met deze verordening en wat dit betekent voor de toegankelijkheid van jeugdhulp voor inwoners, en deze voor het begrotingsdebat aan de raad te presenteren;
- daarbij te onderbouwen op welke onderdelen van de jeugdhulp de kosten worden teruggedrongen en in hoeverre dit aansluit op de reeds bestaande beleidsmaatregelen;
- deze onderbouwing structureel te betrekken bij toekomstige begrotingen en verantwoordingen en deze jaarlijkse te actualiseren zodat monitoring en bijsturing mogelijk is;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel voorzitter.
De Zoetermeerse VVD steunt de door het college ingeslagen weg om de uitvoering van de jeugdzorg kwalitatief goed en financieel houdbaar in Zoetermeer in te richten. Uiteraard, zoals we reeds in de commissievergadering hebben uitgesproken, dus ook steun voor de Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025.
Voorzitter, het zal u niet verbazen, maar er is toch een amendement dat ik namens mijn collega, de heer Duiven mag indienen. Het college heeft naar aanleiding van een opmerking van de VVD in de commissievergadering aangegeven dat concrete voorbeelden in het gewijzigde raadsvoorstel zullen worden verwijderd. Dit is alleen niet in alle artikelen gebeurd en wij hebben een amendement waarin dit alsnog wordt gerealiseerd. Dus het is vrij technisch, maar wel relevant. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik zie dat u een interruptie krijgt van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. Mijn vraag aan de VVD: u steunt het college en de richting die is ingeslagen. Uiteraard doen wij dat ook want wij vinden ook dat de richting die ingeslagen is, goed is. Maar wij zijn wel benieuwd hoe u verantwoording kunt nemen als u geen cijfermatig inzicht krijgt over alle acties die nu zijn ingezet.

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben het er niet helemaal mee eens dat we dat inzicht niet krijgen. Ik denk dat het college een vrij redelijk voorstel doet, ook gezien de tijd die je sommige maatregelen moet geven. Als je dat te snel gaat bekijken, heb je kans dat je als raad wilt bijsturen, terwijl je eigenlijk het goede beeld nog niet hebt, dus dat je te snel in die processen gaat zitten wroeten omdat we allemaal zo graag willen. Sommige dingen duren gewoon even.
Ik heb er overigens alle vertrouwen in dat, als er aanleiding is om ons eerder te informeren omdat het het een bepaalde kant op gaat, het college dat ook doet.

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer, een doorvraag.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Hoelang mag het voor de VVD dan duren dat we daar geen inzicht in hebben?

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Als u doelt op uw eigen motie om dat elk jaar te hebben, vind ik dat dus te vaak. Ik denk dat twee jaar heel redelijk is. Nogmaals, ik vertrouw het college er vooral in dat het ons meeneemt, daar waar resultaten relevant zijn. Dus een overalloverzicht elke twee jaar, lijkt me prima, maar ik ga er helemaal van uit dat we dit hot topic sowieso bij elk begrotingsdebat en bij elk perspectiefnotadebat ook op de agenda hebben staan. Dan zullen we het er ook over hebben.

De **voorzitter**: Nog één keer een doorvraag van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Wat doet het dan bij de VVD als blijkt dat, ondanks alle acties die we inzetten, we mogelijk buiten de begroting vallen en dat we richting één op de vijf kinderen in de jeugdzorg gaan?

De **voorzitter**: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja voorzitter, dat zijn eigenlijk twee losse vragen. Als we naar één op de vijf kinderen in de jeugdzorg gaan, is dat, nog even los van de cijfers, natuurlijk een ontwikkeling die je echt niet wilt zien. Ten eerste omdat het iets zegt over kinderen die hulp nodig hebben, maar ten tweede omdat het ook iets zegt over wanneer de maatschappij vindt dat kinderen hulp nodig hebben. Van allebei word ik niet heel vrolijk.
Dan het tweede punt over die financiën. Ik heb er echt vertrouwen in dat we met de maatregelen die worden ingezet alles doen wat we nu kunnen doen om het financieel beter te maken en haalbaarder te maken. Of dat in de praktijk ook zo is, zal moeten blijken. Je hebt op heel veel variabelen ook geen invloed. Je kunt van dit college ook niet verwachten dat het dat wel heeft.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen interrupties. Dank en uiteraard maakt het ingediende amendement deel uit van de beraadslagingen.

Amendement nr. 2505-B ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, D66, Zoetermeer Vooruit
Geen voorbeelden in Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

besluit:

- het raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 als volgt te wijzigen:
  beslispunt 1 wordt:
  'De Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 vast te stellen met dien verstande dat artikel 5 eerste lid wordt: 'Indien jeugdige medisch noodzakelijke zorg nodig heeft, dan valt dit niet onder de jeugdhulpplicht van de Jeugdwet en is er in dat kader geen recht op een voorziening op basis van de Jeugdwet' en artikel 6 wordt: 'De afbakening tussen aanspraken op een voorziening op basis van de Jeugdwet en op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning is als volgt geregeld: Als naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, dan is deze voorliggend op het verlenen van een voorziening op grond van de Jeugdwet. Tenzij sprake is van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1 .1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning'.
  Met deze verordening wordt:
  a. helder afgebakend wanneer jeugdhulp wel of niet ingezet kan worden;
  b. beschreven wat ouderlijke zorg- en opvoedingsplicht inhoudt en wanneer er sprake is van 'eigen kracht'.
  c. de positie van de toegang versterkt om maatwerk te kunnen bieden voor wie het nodig hebben.'"

De **voorzitter**: Ik geef nu het woord aan mijnheer Zanoni.

De heer **Zanoni** (FVD): Dank u wel voorzitter. Geen botte bezuinigingen, maar een noodzakelijke stap richting taakbeheersing, in het belang van kinderen, van gezinnen en een gemeente die haar verantwoordelijkheid serieus neemt. Wie betaalt, bepaalt, zullen we maar zeggen. Tien jaar lang bepaalden de verkeerde partijen. Het is hoog tijd dat wij de rol terugpakken en met deze jeugdverordening zetten wij daartoe de eerste wezenlijke stap. Wij steunen deze jeugdverordening. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Smits.

De heer **Smits** (PVV): Dank u wel voorzitter, de nieuwe Verordening Jeugdhulp 2025 bevat goede uitgangspunten. Het is positief dat we uitgaan van het gewone leven en van normale hobbels in opvoeden. Meer hulp is niet altijd beter. Daar zijn we het mee eens. Maar dan moeten we wel weten wat deze koerswijziging betekent voor de praktijk en voor de portemonnee. Juist dat ontbreekt in het voorstel. We zien nergens een concrete financiële onderbouwing, geen cijfers, geen prognose en geen inschatting van wat de beoogde besparingen zouden kunnen zijn, terwijl jeugdhulp een van de grootste kostenposten is binnen het sociaal domein.
Als gemeenteraad hebben we een kaderstellende en controlerende taak. Dan moeten we ook weten wat het beleid gaat kosten en wat het gaat opleveren. Daarom dienen wij de motie Zorgvuldige keuzes vragen om inzicht van de LHN mede in. Beleid zonder financiële onderbouwing is niet uitvoerbaar, maar slechts een mooie tekst op papier.

De **voorzitter**: U krijgt een interruptie van mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter. Ik hoor u zeggen dat er inzichten zijn in de kosten en beleid. Ik neem aan dat jullie ook inzichten willen in wat het voor de kinderen en de hulpbehoevenden oplevert? Ik neem aan dat u dat inzicht ook wilt?

De **voorzitter**: De heer Smits.

De heer **Smits** (PVV): Dank u wel voorzitter. Dat is zeker wat we ook willen. Dat hebben we ook al tijdens de commissievergadering uitgesproken, maar om nu alles te herhalen wat toen besproken is,

lijkt me niet echt nodig.

De **voorzitter**: Gaat u door met uw betoog.

De heer **Smits** (PVV): Dank u wel. Wij vragen het college dan ook, indien mogelijk, om voor het begrotingsdebat inzicht te geven in de verwachte financiële effecten van deze verordening. Dat wil niet zeggen dat we geen vertrouwen in het college hebben, maar we willen gewoon wat meer duidelijkheid. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Brouwer. Mevrouw Bink had een interruptie?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Nee, even een mededeling. Er staat iets verkeerd met de amendementen in iBabs. Dat is misschien een aanpassing waard.

De **voorzitter**: De griffier heeft daar kennis van genomen en gaat ernaar kijken. Nogmaals, ik geef nu het woord aan mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, de voorgestelde nieuwe verordening heeft een belangrijke functie bij het markeren van de grens tussen de jeugdzorg en andere wetten en bij het verbeteren van goede plaatsing en goede planvorming. Het is voor ons aannemelijk dat deze verbeterde regels gaan helpen bij het verhogen van de kwaliteit en het verlagen van de kosten. Hoe tegenstrijdig dat ook klinkt.
Wij zijn overtuigd dat het redelijk is om in tijden van schaarste strikter toe te zien op de verdeling van de beschikbare zorg, juist omdat je wilt dat die terechtkomt bij jeugdigen die het het meest nodig hebben. Daarom heeft deze nieuwe verordening onze instemming. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel dan geef ik nu het woord aan de heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter.
Al heel lang is Zó! Zoetermeer proactief als het gaat om de nodige aanpassingen in de jeugdzorg. Gemeenten in het hele land verdrinken in de kosten, terwijl het juist de gemeenten zijn die niet aan de knoppen draaien om de nodige wijzigingen door te kunnen voeren. Met de nieuwe verordening bakent het college duidelijk af wanneer jeugdzorg aan de orde is en wanneer niet. Daarnaast wordt het duidelijker wat er van ouders wordt verwacht. Wat Zó! Zoetermeer betreft, is dit een heel goede stap. Laten we daar snel mee aan de slag gaan. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. Kan Zó! Zoetermeer met ons meegaan in onze motie? Ik ben van uw partij gewend dat u altijd kiest voor duidelijkheid, voor monitoring, voor scherp zijn, voor inzicht in financiën. Wat is daarop uw reflectie?

De **voorzitter**: De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, mijn reflectie is dat het goed is om te horen dat u van ons gewend bent dat we duidelijkheid en transparantie willen. Dat neem ik vast mee.
We geloven er ook in dat die duidelijkheid door het college volop wordt gegeven door de wijze waarop het ons tot nu toe altijd heeft meegenomen in wat er wordt gedaan en wat de resultaten daarvan zijn. Die motie bedoelt een vooruitblik te werpen in de toekomst. Wij – het is nu al een paar keer gezegd – geloven dat het moeilijk is voor het college om iets zinnigs te zeggen over wat we hiermee bereiken, in die zin dat het moeilijk is dat precies aan te geven. Logischerwijs gaan die kosten naar beneden door die afbakening, doordat we ons gaan richten op eigen kracht van ouders en jeugdigen, et cetera. Maar om precies te pinpointen wat de resultaten zullen zijn, is ongelooflijk lastig met al die andere besparingsmogelijkheden die ook nog spelen.

De **voorzitter**: Een doorvraag van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik begrijp dat het logischerwijs heel lastig is en ik begrijp ook dat het college zich volledig inzet om hier iets neer te zetten waar we langdurig op kunnen bouwen.

Maar dat neemt niet weg dat we op ons onderbuikgevoel af kunnen gaan dat het dan in de toekomst goedkomt en dat we moeten afwachten wat eruit komt. Ik neem aan dat u ook benieuwd bent naar alle acties die zijn ingezet en naar wat daar mogelijke piketpaaltjes zijn die we mee kunnen nemen in de monitoring en daar niet nog twee jaar op willen wachten.

De **voorzitter**: De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel. Ik wil er wel afstand van nemen dat we hier afgaan op onderbuikgevoelens. We zijn deze hele raadsperiode al continu met elkaar in gesprek over wat we moeten doen om de resultaten in de jeugdzorg te verbeteren. Dat is meer dan alleen onderbuikgevoel. Daar is onderzoek aan vooraf gegaan. We hebben daarover gepraat. Dus daar ga ik niet in mee.
Die piketpaaltjes, dat hebben we net ook al even besproken, tijdens ons onderlinge debatje zojuist. Ik heb die piketpaaltjes, voor zover dat mogelijk is, gehoord.

De **voorzitter**: Nog een tweede doorvraag, mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mijn laatste vraag aan u. Hoe kunt u zo meteen de verantwoording afleggen over de jaarrekening als het budget buiten de begroting valt en als u geen inzicht en monitoring heeft waar dat dan op gestoeld is? Dan hebben we het over de onderdelen in plaats van over het grote geheel van het budget. Waar kunt u dan straks richting meegeven aan het college?

De **voorzitter**: De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, als de resultaten straks bij de jaarrekening of daarna niet zijn zoals we ze gewend zijn, is het in de eerste plaats de vraag of dat komt door onze aanpak of factoren die daarbuiten liggen. Op dat moment zullen we samen moeten heroverwegen wat we in de toekomst verder gaan doen. Maar nogmaals, het is nu... Ik ga het niet voor een derde keer herhalen dus ik houd het even hierbij.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen andere interrupties. Dan geef ik het woord aan de heer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter, als CDA Zoetermeer juichen we het uitgangspunt van eigen kracht, dus eerst kijken wat ouders en het netwerk kunnen doen, toe. Niet elk kind dat een boze bui heeft, hoeft meteen in therapie. Zoals in de commissievergadering aangegeven, hebben wij, kort gezegd, liever een klankbord dan een behandelbank.
De toegangsteams krijgen wel veel op hun bord. Laten we er met elkaar voor zorgen dat het bord niet overloopt. Daarbij kijk ik nadrukkelijk naar de wethouder. Ik verwacht dat zij erop toe zal zien dat het niet overloopt en ons informeert wanneer dat wel gebeurt.
Voorzitter, ik rond meteen af want we hebben in de commissie al heel veel besproken. Het CDA Zoetermeer staat achter deze verordening, maar blijft ook scherp. Goede hulp vraagt niet alleen regels, maar ook, om in sporttermen te blijven, om rugdekking. Rugdekking naar elkaar, rugdekking voor de wethouder en vertrouwen op elkaar, dat je met elkaar op de toekomst kunt vertrouwen en daarin met elkaar financieel degelijke afspraken kunt maken.

De **voorzitter**: Dank u wel. U heeft een interruptie van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank voorzitter. Vertrouwen is gewoon terecht, er gebeurt hier veel goeds. Inzicht lijkt me belangrijk. Ik heb in eerdere debatten de afgelopen tijd gehoord dat u dat ook heel erg belangrijk vindt, om te monitoren en inzichten te verkrijgen. Kunt u daarmee onze motie en amendement steunen?

De **voorzitter**: Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Ik was het al een beetje aan het uitlokken. Maar we zullen het niet steunen, eigenlijk om twee redenen. De wethouder en het college hebben in het raadsvoorstel heel duidelijk aangegeven dat de kwantificering nog zal komen. Er speelt op dit moment heel erg veel binnen het jeugdzorgdomein. Daarmee vinden wij het eigenlijk onredelijk om nu, iets dat het college al aangeeft te gaan doen... Het komt nog naar ons toe met die kwantificering. Ik weet niet of dat een raadsbesluit of een memo wordt, maar als dat een memo wordt waarvan wij denken 'dit gaat wel heel erg de perken te buiten', kunnen we altijd dat memo nog agenderen. Dan doen we zeker daaraan

mee. Maar we vinden voor nu een motie om al die financiële inzichten nu volledig te krijgen, iets te voorbarig.

De **voorzitter**: Een doorvraag van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben dan wel benieuwd naar uw reflectie op de inkoopstrategie, want daar verzocht u toch duidelijk om daar met een monitor inzichten in te krijgen. Voor onze eigen jeugdzorgverordening vraagt u dat niet?

De **voorzitter**: Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voor mij is de grip op de H9 een stuk ingewikkelder en als wij nu met elkaar, met alle H9-gemeenten geen duidelijke kaders neerzetten, wordt het heel moeilijk om daar nog iets bij te plussen. Hier zitten we in de raad, we kunnen elkaar direct aankijken, we hebben direct contact met de wethouder en direct contact met elkaar op het moment dat er iets aan de hand is. Als er iets in de H9 gebeurt, is het heel veel moeilijker om dat af te stemmen en te coördineren met elkaar.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen andere interrupties. Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Voorzitter, GroenLinks ziet in deze nieuwe Verordening Jeugdhulp belangrijke stappen, maar we blijven ons zorgen maken over het beperken van de doorwijzingsbevoegdheid van artsen. De juridische basis blijkt wankel. We vragen de wethouder de raad actief te informeren zodra hierover knelpunten ontstaan.
Daarnaast is deze verordening niet genoeg. Er is aanvullend beleid nodig, zoals een sterker voorliggend veld. GroenLinks roept de wethouder op hier voortvarend mee aan de slag te gaan. Doet zij dat niet, dan komen wij zelf met voorstellen.
Tot slot dienen wij de motie in voor continuïteit van zorg bij de overgang naar volwassenheid. Juist rond hun achttiende levensjaar vallen jongeren, vooral pleegjongeren, vaak tussen wal en schip. Dat moet anders. Hierbij.

De **voorzitter**: Dan maakt deze motie deel uit van de beraadslaging, maar u hebt nog een interruptie van de heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dat klopt, voorzitter. Ik heb de motie bekeken. Ik was eigenlijk op zoek naar de toegevoegde waarde want als ik kijk naar artikel 9, zie ik dat het college de jeugdhulp gaat toespitsen op de behoeften van jongeren, dat we de zorgcontinuïteit waarborgen en dat we vanaf het zestiende levensjaar al rekening gaan houden met wat te doen met de zorg nadat iemand achttien is geworden. Dus ik ben op zoek naar wat deze motie toevoegt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Sorry, bedoelt u artikel 9 van de motie?

De **voorzitter**: De heer Markes?

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Nee, ik bedoel het volgende. De motie is de motie, maar in artikel 9 van de verordening wordt de motie eigenlijk al gedekt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Als GroenLinks vinden we het niet voldoende hoe dat gedekt wordt en merken we toch bij de jongeren zelf, waar we als partij contact mee hebben, dat er een gat ontstaat na hun achttiende.

De **voorzitter**: De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Oké, dan komen we bij de vraag waar de toegevoegde waarde dan zou kunnen zitten. Wat vindt GroenLinks dan dat er onvoldoende is? Erkent GroenLinks dat er, zodra de jeugdzorg voorbij is, op welke leeftijd dan ook, ook nog volwassenenzorg is daarna – waaraan

gerefereerd wordt in de motie – om dat op te vangen?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Ja. Maar de motie gaat ook over de soepele overgang naar de volwassenenzorg. Dus die volwassenenzorg is er. Maar er mag geen gat zijn tussen de jeugdzorg en volwassenenzorg.

De **voorzitter**: De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter. Heel kort nog, volgens mij staat dat in artikel 9, maar daar zijn we het dan over oneens.

Motie nr. 2505-03 ingediend door GroenLinks, PvdA, D66
Continuïteit van zorg voor jongeren bij overgang naar volwassenheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de voorgestelde nieuwe Verordening Jeugdhulp de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor jeugdhulp scherper afbakent en daarbij de randen van de wet opzoekt;
- de overgang van jeugdhulp naar volwassenenzorg bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd voor veel jongeren, met name pleegjongeren, leidt tot knelpunten en discontinuïteit in zorg en ondersteuning;
- de Jeugdwet verlengde jeugdhulp tot 23 jaar mogelijk maakt, maar dat dit in de praktijk niet altijd wordt benut;
- voor pleegzorg landelijke afspraken zijn gemaakt om deze standaard tot 21 jaar door te laten lopen, tenzij de jongere anders wenst;

overwegende dat:
- jongeren in de overgang naar volwassenheid behoefte hebben aan stabiele relaties, begeleiding en ondersteuning op maat, zoals beschreven in de handreiking 'Van jeugd naar volwassenheid' van het Nederlands Jeugdinstituut[2];
- het abrupt beëindigen van jeugdhulp bij achttien jaar contraproductief is en kan leiden tot terugval of verergering van problematiek;
- het essentieel is dat jongeren pas worden 'losgelaten' wanneer zij beschikken over een stevige basis op het gebied van support, wonen, school/werk, inkomen en welzijn (de 'Big 5');

verzoekt het college:
- in de uitvoering van de nieuwe Verordening Jeugdhulp het belang van het kind en de continuïteit van zorg centraal te stellen voor kinderen die de leeftijd van 18 bereiken;
- specifiek voor pleegzorg de landelijke afspraak te volgen om deze standaard tot 21 jaar voort te zetten, tenzij de jongere anders wenst;
- in samenwerking met jeugdhulpaanbieders en jongeren tijdig toekomstplannen op te stellen die gericht zijn op een soepele overgang naar volwassenenzorg, met aandacht voor de 'Big 5';
- de gemeenteraad te informeren over de warme overgang van 18- naar 18+ bij de evaluatiemomenten die zijn opgenomen in de verordening;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Ik zie geen andere interrupties. Dan is het woord aan mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter. Er is al veel gezegd in de commissievergadering. We behandelen vandaag de regels die bepalen hoe de ouders en de kinderen in Zoetermeer geholpen zullen worden als ze het thuis even niet meer redden. Dan praat ik niet over een gebroken teen.
Ik zeg u eerlijk, ik maak me zorgen. Niet omdat er verkeerde bedoelingen zijn, maar omdat er belangrijke zekerheden verdwenen zijn. Er stond namelijk in de vorige verordening heel duidelijk 'voor vrij toegankelijke hulp heb je geen beschikking nodig'. Dat betekent dat de ouders zonder gedoe een aanvraag konden doen. Hiermee verdwijnt dus ook die zekerheid, want dat zinnetje is geschrapt. Zelfs de Adviesraad Sociaal Domein noemt de verordening te vaag. Gelijk hebben ze want als je als ouder of als jongere

hulp zoekt, moet je niet eerst twijfelen of je een formulier nodig hebt. Je moet weten waar je aan toe bent, punt uit.
Dan hebben we artikel 11. Zelfs al zegt een huisarts dat er hulp nodig is, mag het college alsnog bepalen wat er geleverd wordt. Het college neemt dus het medische advies van de huisarts niet serieus.

De **voorzitter**: Ik interrumpeer u even voor een interruptie van mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Die gaat nog even over 'vrij toegankelijk'. Wat ons betreft zijn de woorden 'vrij toegankelijk' best duidelijk over dat het vrij toegankelijk is.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Ja, dank u wel voorzitter. Dat ligt dus niet meer juridisch vast omdat het zinnetje geschrapt is. Dus op papier kan iets heel geduldig zijn. Wettelijk kan iets heel geduldig zijn. Wat is het probleem om, als het er de vorige keer in heeft gestaan, het er nu weer in te zetten?

De **voorzitter**: U kunt uw betoog vervolgen.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dat noemden we dus niet echt heel heftig. Als de toegangsteams dus nog niet eens helemaal correct op orde zijn, weet je ook niet of daar de medische kennis zit want daar zit geen huisarts. Wie gaat er dan nog bepalen wat er nodig is? Dan komt er nog bij dat de wijkteams in ontwikkeling zijn en de ouders soms weken moeten wachten – acht weken, zo staat in artikel 13 – voor een gezin dat nu vastloopt. Dat is niet te doen.
Daarom doen wij twee voorstellen: een amendement dat gewoon zegt wat in 2015 ook al gold, namelijk voor vrij toegankelijke hulp is geen beschikking nodig. Eén zinnetje.
En we dienen een motie in die het college oproept om helder uit te leggen wat ouders en jongeren van hulp mogen verwachten.
Dan heb ik de laatste oproep, voorzitter. Ik wil graag tegen iedereen, van links tot rechts, zeggen: dit gaat niet om bezuinigingen, of wel? Het gaat om de duidelijkheid voor ouders, om het vertrouwen in de hulp, de zekerheid voor kinderen. Daar kan je niet op tegen zijn. De jeugdhulp moet geen doolhof zijn.
Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: U krijgt een interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik hoor mevrouw Van Damme over vrije toegankelijkheid, de wachttijden en dat het niet gaat om bezuinigingen. Maar u staat wel onder de motie van mevrouw Siegelaer van de LHN die alleen maar rept van financiële effecten, de kosten en de begroting. U zegt dat het niet om bezuinigingen gaat, maar dat komt wel zo over als uw naam onder deze motie staat. Hoe rijmt u dat met elkaar?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter. Ze hebben er ook een heel mooie zin bij geplaatst, in de motie, over wat het inhoudt – ik weet hem even niet letterlijk uit mijn hoofd – voor de kinderen en de jeugdhulpverlener. Die is er mooi tussengeplaatst zodat het dus niet alleen als een bezuinigingsmiddel kan tellen.

De **voorzitter**: Dat was even de hulplijn. U bent klaar met uw antwoord? Dan is er nog een interruptie van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank voorzitter. Een vraag aan mevrouw Bout van de PvdA. In het voorliggende raadsvoorstel staat onder de financiën duidelijk aangegeven dat de verordening aangepast wordt om de financiën houdbaar te houden door de inzet van jeugdzorg zo minimaal mogelijk bij wat nodig is te houden. Daarvoor hebben we ook in verordening gezet dat we in veel gevallen gaan voor de voordeligste aanpak van jeugdzorg. Dus u kunt nu aangeven dat wij hier alleen voor bezuinigingen gaan, maar wij gaan hier ook voor efficiënt en kijken hoe we goed met dit geld om kunnen gaan. Als we niet weten waar we kunnen veranderen in de jeugdzorg, kunnen we onze euro niet beter uitgeven dan we nu doen. Dat is wat hier staat. Dus die hele verordening gaat over het versoberen van de jeugdzorg, ook in de financiële middelen. Daarom willen wij daar graag inzicht in hebben.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, wilt u daarop reageren?

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja. Zeker voorzitter. Ik hoor mevrouw Siegelaer ook alleen maar over efficiëntie, euro's uitgeven en versoberen praten. Wij missen de verzoeken om verbetering van de kwaliteit van de jeugdzorg, waar dit wat ons betreft over gaat, en dat we op zoek zijn naar een betere match tussen een zorgaanbieder en een jeugdige, dat we op zoek zijn naar vermindering van de wachttijden, dat we een selectievere toegang met meer regie door buurtteams een investering vinden. Ik hoor mevrouw Siegelaer ook nu weer alleen maar over geld praten. Dat is dus precies de reden waarom ik mevrouw Van Damme interrumpeerde.

De **voorzitter**: Een heel korte interruptie, mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank voorzitter. Volgens mij hebben wij meermaals doelmatigheid en efficiëntie van jeugdzorg benoemd, om te zorgen dat jongeren tijdig en passende hulp krijgen. Dus volgens mij heeft u dan niet goed naar alle inbreng geluisterd. Dank.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, wilt u daarop reageren? Dat is niet het geval. Ik kijk rond of er nog andere interrupties zijn. Dat is niet het geval. Dan zijn we klaar met de eerste termijn van de zijde van de raad. Als mevrouw Van Damme even de amendementen inlevert, gaan ze ook deel uitmaken van de beraadslaging, anders zijn we heel snel klaar.

Amendement nr. 2505-C ingediend door SP
Herstel hulp zonder beschikking

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

besluit:
- het Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 als volgt te wijzigen:
  beslispunt 1 wordt:
  'De Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 vast te stellen, met dien verstande dat artikel 10 lid 3 (nieuw) wordt toegevoegd, luidende:
  "Voor vrij toegankelijke voorzieningen van jeugdhulp is geen beschikking vereist.";
- de leden 3 en 4 van artikel 10 worden hernummerd in de leden 4 en 5."

Motie nr. 2505-04 ingediend door SP
Duidelijkheid toelichting voor inwoners

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de Verordening Jeugdhulp 2025 minder concrete bepalingen bevat dan de versie uit 2015;
- inwoners en verwijzers onvoldoende zicht hebben op hun rechten en de toegang tot hulp;

overwegende dat:
- begrijpelijke communicatie essentieel is voor toegankelijke jeugdhulp;

besluit / draagt het college op:
- om voor 1 september2025 een publieksvriendelijke toelichting op de verordening te publiceren, met daarin helderheid over toegangswegen, termijnen en rechten;
- en de raad hierover schriftelijk te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Maar we zijn klaar met de eerste termijn van de zijde van de raad en dan kijk ik naar wethouder Van der Meer of ze meteen in staat is te beantwoorden of een schorsing wenst,

Wethouder **Van der Meer**: Ik hoef geen schorsing, maar ik zou het wel fijn vinden als ik de laatste amendementen van de SP nog even krijg.

De **voorzitter**: Die hebben we net ontvangen.

Wethouder **Van der Meer**: Daarom. Doe mij maar even een kopie. Anders begin ik wel en dan komt het vanzelf.

De **voorzitter**: U krijgt een kopie, maar u kunt beginnen met de eerste termijn.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, dank u wel.
Ik reageer om te beginnen maar even uitgebreid op de LHN die aan één stuk door aan de raad uitlegt hoe wij, zonder getallen en zonder te weten wat er gebeurt, vier jaar moeten wachten totdat er ineens wat verschijnt. Dat begrijp ik niet helemaal want wij hebben u uiteindelijk al eerder een duidelijk memo gestuurd met de momenten waarop we gaan rapporteren. Dan ziet u staan dat we in juni gaan rapporteren over de stand van zaken vanwege de kosten op dat moment, dat we gaan rapporteren over de prognose, dat wij gaan rapporteren over wat we op dat ogenblik in de crisisorganisatie aan het doen zijn. Dat heeft u allemaal in het memo staan over de rapportages. Dat weet u ook.
U krijgt ook nog voor het zomerreces, dat hebben we natuurlijk in de commissievergadering al een aantal keer gezegd, het raadsvoorstel om de lokale teams in te richten. Als u dat raadsvoorstel krijgt, krijgt u daarbij ook een eerste duiding van wat wij denken dat die teams voor effect zullen hebben op de kosten voor het deel dat we daar te pakken hebben. Dus daar kunnen we op dat moment ook iets over zeggen. Dat krijgt u allemaal.
Daarnaast krijgt u natuurlijk...

De **voorzitter**: Interruptie van mevrouw Siegelaer.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank voorzitter en dank voor de toelichting hierover. Ik wil wel de indruk wegnemen dat ik aangeef dat u niet rapporteert en dat niet duidelijk heeft en dat het niet naar ons toe zou komen. Ik breng de motie juist in op de verordening om de juiste informatie tijdig bij elkaar te hebben, zodat we daar een tijdpad in zien. Alle rapportages die wij ontvangen, gaan over heel veel onderdelen die vaak niet geclusterd zijn en niet te monitoren zijn. Daar gaat het hier over. Dus ik val u niet af op welke inzet u pleegt want ik vind dat u die inzet goed pleegt. Ik vraag alleen om daar een betere monitoring voor de raad op te hebben.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, ik was nog aan het vertellen waar we allemaal over rapporteren. We hebben niet alleen deze aantallen rapportages waarvan wij van tevoren gezegd hebben dat u ze zou ontvangen. Daarnaast hebben wij natuurlijk de monitor Sociaal Domein. We hebben de rapportages over de projecten. We hebben de monitor over de Regionale jeugdvisie, want op alles wat daar gebeurt wordt vanuit de regio gerapporteerd. We hebben verslagen over de leerplicht. We hebben ook nog alles wat u in de jaarrekening en in de tussenberichten aantreft. Als u zegt 'we willen rapportages op basis van de verordening', is dat natuurlijk totaal niet gebruikelijk want die verordening gaat niet alleen maar over dingen die geld gaan opleveren, maar ook over hoe we dingen gaan doen. We geven nooit rapportages die horen bij verordeningen. Wel doen we af en toe een evaluatie om te kijken of we die verordening moeten aanpassen. Dus als u al die rapportages die u in uw motie en amendementen voorstelt, wilt hebben, moet ik een heleboel van die andere rapporten intrekken want ik kan niet zoveel mensen de hele dag alleen maar met die rapportages bezig laten zijn. Dus ik moet zowel uw motie als uw wijziging van het raadsbesluit ontraden.

De **voorzitter**: Mevrouw Siegelaer, een interruptie.

Mevrouw **Siegelaer** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank voorzitter. Ik vind het jammer om te horen dat u deze beide moet ontraden omdat ik denk dat het een heel goede tool kan zijn om de verbinding tussen de raad en het college nog verder te verbeteren. Uiteindelijk is het de taak van de raad om zo meteen een akkoord te geven op het gat in de begroting, of andere richtingen mee te geven. Ik vraag u dan toch, als we al deze rapportages los zouden zien, hoe we die dan moeten inzien of moeten lezen en hoe we daar eigenlijk een goede reflectie op kunnen geven.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Misschien is het handig als u afwacht hoe die rapportages eruitzien en we ze dan met elkaar bespreken.

Voorzitter, dan heb ik een motie van GroenLinks gekregen die gaat over 18-min /18-plus. Daar heb ik het volgende over te vertellen. Om te beginnen heeft u een aantal dingen waarvan u zegt 'die moeten eigenlijk in de uitvoering van de verordening staan'. Dat is eigenlijk heel erg overbodig want dat zijn allemaal dingen die al gebeuren. De pleegzorg is namelijk iets wat we regionaal inkopen en daar is ook altijd JONG doet mee! bij betrokken. Daarom gebruiken wij ook al de handleidingen die we krijgen – dat heet niet handleidingen maar handreikingen – van de VNG. Wij volgen al die afspraken. Dus dat nog toevoegen aan de vordering, maakt het alleen maar ingewikkelder.
Maar u zegt wel dat u graag geïnformeerd wilt worden over 18-min en 18-plus. Nu is de verordening en de evaluatie daarop niet de plek om daarover te rapporteren. Maar we kunnen u bijvoorbeeld wel meenemen in de rapportage van het Sociaal Domein. U zou dan als fractie mij een mail kunnen sturen met de dingen die u zo graag zou willen zien en dan gaan wij kijken of we daar een touw aan vast kunnen knopen. In ieder geval moet ik deze motie zoals die er nu ligt, ontraden.
U had het erover dat u klachten heeft van 18-plussers die zich in de steek gelaten voelen. Meldt u ze vooral bij ons, want dan weten we waar het over gaat. Bij ons dienen ze zich op die manier niet aan. Dus ik hoor het heel graag van u. Maar de motie gaan wij ontraden.
Het amendement van de VVD, dat klopt helemaal. We hadden afgesproken 'we halen een aantal voorbeelden eruit'. Maar we hadden ze nog niet allemaal te pakken. Dat heeft mijnheer Duiven in orde gebracht, dus dat amendement kan ik van harte aanbevelen.
Dan heb ik er nog twee, ten eerste het amendement van de SP. Die wil graag een duidelijk onderscheid tussen 'vrij toegankelijk' en 'niet vrij toegankelijk'. Dat hebben we ook geregeld, want wat hebben we gedaan? We hebben opgeschreven dat als je een niet vrij toegankelijke voorziening nodig hebt, je dan een beschikking nodig hebt. Dat betekent dat dat voor alle andere dingen niet hoeft. Dat staat zo in de verordening, dus die is overbodig. Daarom ontraad ik hem.
U vraagt nog iets. U heeft gekeken naar de aanwijzingen van de ASD die zei 'wij vinden de verordening erg ingewikkeld'. Dat klopt ook want dat is vaak zo met die juridische stukken. Daarom hebben wij in het raadsvoorstel op pagina 5 onder het kopje 'communicatie' opgeschreven dat na vaststelling door de raad, het college inwoners, jeugdigen, aanbieders en samenwerkingspartners uitgebreid gaat informeren over de inhoud. Het opstellen van een publieksversie hoort daarbij. Dat is dus al geregeld. Dus ook die motie is eigenlijk overbodig. Voorzitter, ik wil het hier bij laten, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik even de zaal rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie dat dat niet... Ja, dat is toch het geval? Dat is alleen mevrouw Van Werkhoven. Dan heeft mevrouw Van Werkhoven het woord voor haar tweede termijn.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Ik vroeg me nog even af of we geïnformeerd worden over knelpunten op het moment... De doorwijzingsbevoegdheid wordt beperkt en we hebben eerder meegemaakt dat er door de rechter anders besloten was. Als dat soort dingen ontstaan, is de vraag tijdig geïnformeerd te worden als raad.

De **voorzitter**: Dan kijk ik nog even rond. Niemand anders voor de tweede termijn. Dan nu de tweede termijn van de zijde van het college. Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Dat berust op een misverstand. Wij kunnen op geen enkele manier het doorverwijzen van een huisarts tegenhouden. Wij gaan wel zeggen, en daarover zijn we ook volop in gesprek met bijvoorbeeld de huisartsen, 'zorgen jullie ervoor dat jullie aan ons vertellen 'deze jeugdige heeft dit of dat nodig, die moet geholpen worden voor zus of zo' en dan kijken wij op welke plek dat op dat moment het beste kan gebeuren'. Huisartsen hebben nu namelijk een veel beperktere blik, soms, op wat er allemaal in het veld te doen is. Wij zeggen 'laat ons dat nou doen, dan kunnen we er ook meteen de regie op houden'. Als de huisarts zegt 'nee, ik wil per se wat anders', gaan we dat niet tegenhouden. Wij hebben daar alleen staan 'wij behouden ons het recht voor om daarover in gesprek te gaan en eventueel aan te wijzen, want wij moeten wel betalen'. Ik moet u zeggen, in de praktijk is het probleem lang zo groot niet omdat wij natuurlijk nu al, op dit moment, werken met de praktijkondersteuners. De praktijkondersteuners zitten heel dicht op onze buurtteams en bij de huisartsen.
Voorzitter, dat was het.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik dat we ook de tweede termijn van de zijde van het college hebben gehad. Daarmee sluit ik de beraadslagingen bij dit agendaonderwerp. De stemmingen over het raadsvoorstel en ingediende amendementen en moties volgen aan het einde van de raadsvergadering bij het agendapunt Stemmingen.
Dan sluiten we agendapunt 7.b af.

c. Raadsvoorstel Ontwerp Volkshuisvestingsprogramma

De **voorzitter**: We gaan naar agendapunt 7.c Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma. Het onderwerp van het debat is het spreken over het woningaanbod en hoe dat eruit gaat zien in Zoetermeer over de komende vijftien jaar. Ik inventariseer wie er over dit onderwerp het woord willen voeren. Ik zie mijnheer Van Gils, mijnheer Ekkelenkamp, mevrouw Bink, mevrouw Kraneveldt, mijnheer Van Steenis, mijnheer Velner, mijnheer Van der Perk, mijnheer Van Proosdij, mijnheer Van Rumpt en mijnheer Zamani. Pardon, Zanoni. Ik geloof dat ik die fout al eerder heb gemaakt. Onvergeeflijk! Heb ik zo iedereen gehad? Dat is het geval. Dan geef ik het woord aan mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Het is alweer even geleden dat we de commissievergadering hadden, maar ondanks dat het is verlaat, nu toch. Met dit volkshuisvestingsprogramma geven we invulling aan hoe we de komende vijftien jaar gaan werken aan het oplossen van de woningnood, met als het allerbelangrijkste punt dat er tot wel 16.000 woningen gepland moeten worden. We kunnen lang doorpraten over hoe we te veel huishoudens over te weinig huizen gaan verdelen, maar zonder genoeg huishoudens valt er uiteindelijk altijd iemand buiten de boot.
Voordat we dit volkshuisvestingsprogramma nu voorleggen aan onze inwoners, zodat zij ook hun mening daarover kunnen geven, zouden wij wel nog twee wijzigingen willen aanbrengen. Ten eerste dient er, wat ons betreft, meer uitgezocht te worden over het in stand houden van betaalbare koopwoningen. Bij de VVD speelt de zorg of die inzet wel wenselijk is. Daarmee ga je namelijk regels opleggen voor iemands eigen bezit. In de raad speelden meer en ook andere zorgen en om als raad uiteindelijk een goede afweging te kunnen maken, hebben we dit amendement waarmee we het college de brede opdracht geven om nog voor de definitieve versie de wenselijkheid, vorm en termijn van zo'n regeling over koopwoningen uit te zoeken. Deze is mede ingediend door vrijwel de hele raad, maar niet helemaal.
Voordat we dit volkshuisvestingsprogramma laten inzien door inwoners, willen wij voorstellen een aantal visualisaties van het woningbouwprogramma aan te passen. Er staat nu per wijk aangegeven hoeveel procent elk woningbouwsegment in 2040 moet zijn. Dat is wat verwarrend. Zo zien we bijvoorbeeld in de wijk Palenstein dat het percentage sociale huurwoningen daar daalt van 59% naar 43% en daardoor kan het nu net lijken alsof er sociale huurwoningen worden verwijderd, terwijl er in werkelijkheid juist 65 sociale huurwoningen bijkomen. Het percentage daalt dus vooral doordat we in andere segmenten meer bijbouwen. Door dat anders te visualiseren, kunnen we die verwarring bij onze inwoners voorkomen. Daarvoor hebben we een amendement samen met D66 en Zoetermeer Vooruit.
Met die wijzigingen kan, wat ons betreft, het volkshuisvestingsprogramma ter inzage gelegd worden. Terwijl dat dan ter inzage ligt, hebben we nog wel twee verbeterpunten die we het college graag meegeven voor de definitieve versie.
Ten eerste willen we het college vragen in de definitieve versie meer aandacht te geven aan de kwaliteitsimpuls die woningbouwprojecten ook met zich meebrengen voor wijken en buurten, bijvoorbeeld bij het opknappen van verloederde omgevingen, slecht functionerende wijkwinkelcentra, het verbeteren van OV en het beter onderhouden van parken en speeltuinen.
Met het tweede punt willen we het college vragen in de definitieve versie meer aandacht te geven aan de link tussen betaalbaarheid van woningen en meer woningen. Dat woningen op dit moment veel kosten bij de koop of het huren, komt natuurlijk doordat er te weinig huizen zijn waardoor we allemaal tegen elkaar aan het opbieden zijn.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Mooie amendementen. Daar zijn we op zich ook wel gevoelig voor want die doen echt iets met het stuk dat voorligt. We hebben er wat moeite mee dat u nu begint over de definitieve versie. Volgens mij is dat iets dat we straks moeten bespreken. Ik denk dat het niet oké is dat we nu daar een voorschot op nemen. Hoe ziet u dat?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Het is, denk ik, inderdaad een beetje een schot voor de boeg juist om in de aanloop naar de definitieve versie, die volgens de planning in november komt, het college de tijd te geven om met die wensen uitgebreider aan de slag te gaan. Het is best een hoop werk om vanuit de raad in dit soort forse documenten – het zijn, even uit mijn hoofd, 60 pagina's aan volkshuisvestingsprogramma – op een goede manier dingen te wijzigen. De punten die ik noem, over de impact die het heeft op de kwaliteit van wijken en buurten en de link tussen betaalbaarheid en meer woningen, zitten heel

vaag in zo'n document. Als je dat in november pas gaat amenderen, moeten we of het stuk maar helemaal terugsturen, zodat het nog aangepast kan worden, of je krijgt een amendement van drie pagina's. Ik denk dat we dat kunnen voorkomen door nu een motie in te dienen. Als de raad het daarmee eens is, kunnen we het gewoon meenemen, dan zit het goed in de definitieve versie verwerkt zonder dat het dan ook weer vertraging geeft bij de ter inzagelegging.

De **voorzitter**: De heer Meijroos met een doorvraag.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Ik begrijp dat u moties daarover gaat indienen. Dat vinden wij als LHN wat prematuur. Als u gewoon had gezegd 'ik geef de tips mee aan het college en dan kijken we of we vanaf nu tot aan november eventueel nog input kunnen leveren', dan is dat voor ons genoeg. Maar ik vind moties echt heel ver gaan over een definitieve versie van iets dat we nu nog slechts ter inzage leggen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Aan het eind van de dag wordt ons natuurlijk gevraagd of die terinzagelegging akkoord is bij de raad. Wat mij betreft, is die dus akkoord, maar wel met wat kanttekeningen. Als u wilt dat we ook instemmen met die definitieve versie, zien wij hier al twee verbeterpunten. Kijk, ik ga die moties natuurlijk niet indienen als de wethouder dit zo dadelijk toezegt. Maar ik kan me aan de andere kant voorstellen dat het voor hem ook fijn is om te weten of deze tips van de VVD en CDA en D66 ook breder in de raad leven en er ook een meerderheid voor is. Dus vandaar de moties.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel. Aangaande de motie over die kwaliteitsimpuls over de woningbouwprojecten. Volgens mij hoort dat gewoon thuis in de ruimtelijke strategie die we nog met elkaar gaan bespreken. Waarom wordt dat hier nog een keer extra onder de aandacht gebracht?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Aan het eind van de dag gaat zo'n volkshuisvestingsprogramma ook een beetje over de reden waarom we woningen willen bouwen en de redenen zijn heel specifiek. Dat is zodat we mensen kunnen huisvesten. Er wordt heel erg ingezoomd op het feit dat de autonome groei van Zoetermeer een reden is om de huisvestingsvoorraad te vergroten, maar tegelijkertijd zijn er ook meer redenen waarom je zou kunnen willen dat de stad aan inwonersaantal toeneemt. Los van de autonome groei, dus het feit dat we gewoon meer huishoudens krijgen omdat mensen met minder personen in één huis wonen of doordat er kinderen geboren worden, is er het feit dat je inwoners zou kunnen aantrekken van buiten de stad omdat je daarmee de kwaliteit in een wijk of buurt kunt vergroten. In het verleden hebben we dat ook wel eens de schaalsprong genoemd. We zien in heel veel discussies dat daar best kansen liggen. Bijvoorbeeld ook rond een ziekenhuis. Je hebt uiteindelijk wel genoeg inwoners nodig om al die faciliteiten die bij een stad horen in stand te kunnen houden.

De **voorzitter**: Doorvraag van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel. Dat is een helder verhaal, maar nogmaals, dat is toch ook gewoon terug te lezen in de ruimtelijke strategie? Daar hoort het toch in thuis? Dat hoeft dan toch niet per se ook hier nog eens in terug te komen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voor een deel is dat waar. De ruimtelijke strategie is natuurlijk het document dat hier eigenlijk boven hangt. Het is een beetje bijzonder dat we ze alle twee tegelijkertijd een soort van ter inzage aan het leggen zijn. Maar ja, dit is een uitwerking van die ruimtelijke strategie. Ik denk dat het logisch is dat die dingen inderdaad op elkaar voortborduren. Maar ik mis het voortborduren van de ruimtelijke strategie in dit stuk nu wel.

De **voorzitter**: U kunt uw betoog vervolgen. O, u heeft nog een interruptie van mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Ik hoor de VVD iets roepen over een kwaliteitsimpuls op

wijkniveau. Heeft u het dan enkel over het toevoegen van nieuwe woningen aan de wijk, of heeft u het ook over het verbeteren van de omgeving en het verhogen van de kwaliteit van de omgeving?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Hier komen we denk ik echt... Er zit natuurlijk een heel grote link met de ruimtelijke strategie, maar bij het toevoegen van woningen doe je vaak ook al wat met de openbare ruimte van een plek waar wordt gebouwd. Dus in die zin heeft dat impact op elkaar. Maar zeker als je het hebt over wijkwinkelcentra die nu niet zo goed functioneren, is het zo dat als er extra inwoners bij die winkelcentra komen wonen, misschien ineens een tweede supermarkt wel mogelijk is, waardoor er wat meer concurrentie ontstaat, waardoor die supermarkten in hun prijs, maar ook in kwaliteit betere diensten leveren. Dan wordt het misschien wat levendiger en is er misschien nog wel een klein winkeltje waar je ook nog wat kleding kunt kopen. Zo zijn er natuurlijk allerlei dingen waarop het toevoegen van woningen een impuls veroorzaakt.

De **voorzitter**: Nog een doorvraag van mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Maar u heeft het dus niet concreet over het aanpakken van de directe omgeving, van de woningen en de wijkwinkelcentra? Dus over het openbaar groen bijvoorbeeld?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik denk dat dat echt een onderdeel is van die ruimtelijke strategie. Dat moeten we zeker ook doen, maar in het kader van het volkshuisvestingsprogramma, om de heer Van Rumpt hopelijk niet tegen het hoofd te stoten, denk ik dat dat een stap te ver is.

De **voorzitter**: Dan kunt u verder met uw betoog.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik ben aan het einde van mijn termijn, dus dank u wel.

Amendement nr. 2505-D ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, PvdA, PDvZ, CDA, D66, ChristenUnie-SGP, GroenLinks, PVV
Een goede afweging over instandhouding van betaalbare koop mogelijk maken

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma (2025-036403);

besluit:

- aan besluitpunt 1 een sublid toe te voegen met de tekst:
  "Met dien verstande dat de daarin genoemde instandhoudingstermijn voor betaalbare koop niet ter inzage wordt gelegd of wordt vastgesteld en in plaats daarvan het college de opdracht te geven nader onderzoek te doen naar onderstaande punten, de raad hierover uiterlijk november 2025 te informeren en de betreffende teksten in het ter inzage te leggen conceptvolkshuisvestingsprogramma aan te passen:
  I. de wenselijkheid van betaalbare koopwoningen waarbij de gemeente een directe subsidiërende rol heeft (bijvoorbeeld door grondprijskortingen), waarbij in ieder geval ook de financiële haalbaarheid wordt onderzocht;
  II. de vorm waarop de gemeente een dergelijk initiatief zou kunnen invoeren, waarbij ten minste te betrekken een zelfbewoningsplicht en/of overwinstregeling, waarbij een deel van de overwinst van een gesubsidieerde koopwoning aan de gemeente wordt afgedragen. De opbrengsten worden ingezet voor de realisatie van nieuwe betaalbare woningen;
  III. de termijn waarop een dergelijke regeling van toepassing moet zijn om impact te maken.""

Amendement nr. 2505-E ingediend door VVD, Zoetermeer Vooruit, D66
Betere visualisatie van het woningbouwprogramma per wijk en de stad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma (2025-036403);

besluit:

- aan besluitpunt 1 een sublid toe te voegen met de tekst:
  "Met dien verstande dat de in hoofdstuk B per wijk opgemaakte donut-diagrammen worden vervangen voor een visualisatievorm waarbij per wijk duidelijk zichtbaar wordt gemaakt hoeveel woningen er in absolute aantallen worden toegevoegd (en/of onttrokken) en tevens het totaaloverzicht op pagina 16 op een dergelijke manier voor de gehele stad wordt aangepast. Dit om te voorkomen dat er een indruk kan ontstaan bij de lezer dat door een procentuele afname van een prijssegment ook het absolute aantal woningen kan afnemen, terwijl dit niet het geval is. Een en ander in lijn met de in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma opgenomen doelstellingen en daaropvolgende actualisatie(s). Bij een andere visualisatie kan gedacht worden aan 'stacked-column-charts', maar een andere visualisatie die bovengenoemde zorg wegneemt, volstaat ook.""

Motie nr. 2505-05 ingediend door VVD, CDA, D66
Woningbouw als aanjager van betaalbare woningen

De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- in het conceptvolkshuisvestingsprogramma de betaalbaarheid van woningen en het realiseren van meer woningen als los van elkaar staande onderwerpen worden beschreven;

overwegende dat:
- de betaalbaarheid van woningen ook en vooral onder druk staat omdat er een tekort aan woningen is;
- de enige echte oplossing voor de woningnood en daarbij komende hoge huur- en koopprijzen is om meer woningen te bouwen, en specifiek voor de gemeente om meer woningbouwlocaties toe te wijzen;

verzoekt het college om:
- in het definitieve volkshuisvestingsprogramma een duidelijk verband aan te brengen tussen de thema's 'betaalbaarheid' en 'meer woningen', waarbij het drukken van de huur- en koopprijs van woningen als belangrijk argument voor het toevoegen van woningen aan de stad is wordt aangedragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-06 ingediend door VVD, CDA, D66
Woningbouw als aanjager van wijk- en buurtvernieuwing

De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- in het conceptvolkshuisvestingsprogramma beperkt aandacht is voor het feit dat woningbouwontwikkeling kan dienen als kwaliteitsimpuls voor wijken en buurten, zoals het opknappen van verloederde omgevingen, slecht functionerende wijkwinkelcentra, het verbeteren van het openbaar vervoer, en het beter onderhouden van parken en speeltuinen;

overwegende dat:
- het nadrukkelijker in het volkshuisvestingsprogramma opnemen van de overweging om woningbouw als aanjager te gebruiken van stedelijke vernieuwing kan helpen bij het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor binnenstedelijke woningbouwprojecten;
- de kwaliteitsimpuls die woningbouw kan geven aan een gebied een aanvullend criterium is waarmee kan worden afgewogen of een woningbouwproject doorgang moet vinden, naast de directe woonbehoeften van een wijk op basis van een 'balans' tussen segmenten;

verzoekt het college om:
- in het definitieve volkshuisvestingsprogramma meer aandacht te geven aan de kwaliteitsimpuls die woningbouwprojecten met zich meebrengen en dit te noemen als argument om binnenstedelijke woningbouw toe te staan naast het streven naar een balans tussen woningbouwsegmenten in de stad;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Prima, dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Ekkelenkamp en de moties en amendementen maken uiteraard deel uit van de beraadslagingen.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Voorzitter. Het zal u niet verbazen dat D66 vanavond met voorstellen komt over het volkshuisvestingsprogramma. Na een levendig debat in de commissievergadering, ik kijk even naar de publieke tribune waar ons commissielid Yasir el Achkar zit, zullen we vanavond acht moties en een amendement indienen.
Waarom deze voorstellen? D66 vindt het belangrijk dat de stad in balans is en dat betekent een balans in woningen voor diverse inkomensgroepen, maar ook in leeftijd. Als D66 breken wij vanavond in het bijzonder een lans voor de jongeren. Jongeren blijven noodgedwongen thuis wonen of vertrekken naar andere steden. Het is niet alleen een probleem van henzelf, dat is een probleem voor de hele stad. Denk aan de instroom op de arbeidsmarkt of de levendigheid in de wijken of in de binnenstad. Daarom roepen wij het college op uit te spreken dat het belangrijk is dat de stad ook op het gebied van leeftijd in balans blijft. We vragen het college om bij de volgende behandeling van het volkshuisvestingsprogramma te zorgen dat het resultaat van het volkshuisvestingsprogramma ertoe leidt dat het aantal jongeren in de stad in 2040 stijgt en dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de effecten zijn per doelgroep. Deze motie dienen we samen met GroenLinks en de PvdA in.

De **voorzitter**: U krijgt een interruptie van de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, dank u wel. Het is een beetje een herhaling van zetten. Ook aan u vraag ik: waarom nu al een voorschot nemen op iets dat nu slechts ter inzage gelegd wordt? Waarom zouden we nu al zo ontzettend sturend bezig zijn?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer Meijroos, ik denk dat het gewoon goed is dat het programma dat straks ter inzage wordt gelegd dan ook de meerderheid van deze raad vertolkt. Daarom is het, denk ik, goed om dat nu zo te doen. Wij zien dat er met name voor de doelgroep jongeren veel te weinig in zit en dat wil ik nu al meegeven. We hopen dat dat wordt geapprecieerd in de stad en misschien komen er nog wel meer opmerkingen die dat nog wat versterken. Dus vandaar.

De **voorzitter**: De heer Meijroos met een doorvraag.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Maar bent u het niet met mij eens dat het een totaal verkeerd signaal kan afgeven, bijvoorbeeld aan de ouderen in Zoetermeer, als zij zien dat hier een stuk wordt voorgelegd, eigenlijk een blanco stuk, waar we allemaal blanco ingaan, waar we vervolgens iets van mogen vinden en waarbij D66 dan zegt 'nee, het moet wel echt alleen over jongeren gaan straks'?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dan heeft u mij niet goed begrepen, mijnheer Meijroos, want ik heb ook gezegd dat we een stad in balans willen hebben, dus ook qua leeftijdsgroepen. Wij vinden dat die balans nu nog niet voldoende is en daarom dienen we deze voorstellen in. Dus dat is niet ten nadele van ouderen. Nee, het is een aanvulling, zodat het ook voor de jongeren een stad is om in te wonen en straks misschien te gaan wonen.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Voorzitter, we vragen het college om concrete doelstellingen vast te stellen voor het aantal woningen dat moet worden gebouwd voor jongeren en om hierbij rekening te houden met jonge alleenstaanden, studenten, jonge stellen en starters in het algemeen. Daarvoor hebben we een motie die we samen indienen met de SP, GroenLinks en de PvdA.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik ben het natuurlijk met D66 eens als ze zeggen dat we moeten

zorgen dat jongeren een huis kunnen vinden. Maar de realiteit is natuurlijk ook dat jongeren vaak de doelgroep zijn die het makkelijkste alternatief hebben om hun woonwens uit te stellen; thuis blijven wonen kan weliswaar als vervelend worden ervaren, maar is ten opzichte van andere doelgroepen niet zo'n heel schadelijk alternatief. Het is de groep die als eerste afvalt als we woontekorten hebben. Daarmee is natuurlijk ook de oplossing, als we voor jongeren echt een oplossing willen bieden, om vooral zoveel mogelijk huizen toe te voegen. Ik vroeg mij af of de heer Ekkelenkamp en D66 het daarmee eens zijn, in plaats van dat we arbitrair zeggen dat we aan leeftijdsdiscriminatie gaan doen op de woonmarkt.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Volgens mij is er geen sprake van leeftijdsdiscriminatie als we ook jongeren een handje helpen op deze woningmarkt. Het zijn met name de jongeren die aan het verkeerde eind van het touw trekken. Uit een rapport van de Woonbond blijkt dat, onder andere, maar liefst negen op de tien jongeren gewoon problemen heeft met het vinden van een woning. Dus als we dat toch een beetje meer kunnen stimuleren in deze stad... Het is helemaal niet zo dat we de balans helemaal naar de kant van die jongeren over laten hellen, maar we vinden dat er nu veel te weinig balans in zit. Dus we willen eigenlijk die andere kant ook in het stuk hebben. Dus vandaar. Ik vind dat we daarmee ook misschien wat ouderen helpen, want die vinden vaak ook wel dat de jongeren misschien wat eerder zouden moeten uitvliegen dan ze nu doen. Dus mijnheer Meijroos, ik denk ook meteen aan de doelgroep ouderen, waar u meestal voor pleit. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan heeft u nog een interruptie van de heer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. In de commissie hebben we uitvoerig over dit onderwerp gesproken. Dat u wilt bouwen voor jongeren, is prima. Het bouwen voor jongeren staat ook in onze opgave. Maar vindt u zelf niet dat juist het bouwen voor ouderen gestimuleerd moet worden omdat we dan de doorstroming op gang brengen? Als we alleen maar op één segment inzetten, van die jongeren, zullen die jongeren een woning krijgen, maar blijft de rest van de woningmarkt gewoon on hold staan. Door voor ouderen te bouwen, krijg je juist vier of vijf bewegingen, waardoor ook weer woningen voor jongeren vrijkomen. Bent u het daarmee eens?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Nou, niet geheel, want anders zouden we deze motie natuurlijk niet indienen. Natuurlijk moet je bouwen voor ouderen of voor senioren zodat ze kunnen doorstromen. Dat gebeurt nog veel te weinig, denk ik. Dus dat moeten we stimuleren en dat staat volgens mij ook heel goed in het volkshuisvestingsprogramma. Alleen wij zeggen 'doe dat niet alleen voor ouderen, maar ook voor jongeren want ook zij moeten een kans hebben op deze woningmarkt'.

De **voorzitter**: Dan heeft u nog een interruptie van de heer Zanoni.

De heer **Zanoni** (FVD): Dank u voorzitter. Het is natuurlijk absurd om te stellen dat het niet schadelijk is voor jongeren om even langer te wachten op een woning. Dat schaadt natuurlijk het begin van samenwonen en gezinsuitbreiding.
Maar om even te reageren op de heer Ekkelenkamp. Wij hebben meerdere keren voorstellen ingediend om Zoetermeerse jongeren een specifieke voorrang te geven op woningen. Als u het zo belangrijk vindt dat die jongeren ook een woning vinden in onze stad, waarom konden we dan niet op uw steun rekenen in het verleden?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer de voorzitter, dan vonden we op dat moment blijkbaar de moties van FVD niet voldoende om onze steun aan te verlenen. Nu hebben we deze moties. We hopen dat u uw steun wel aan deze moties verbindt, mijnheer Zanoni.
Dan ga ik door.

De **voorzitter**: Nee, dan heeft u nog een interruptie van de heer Van Steenis en dat is laatste op mijn lijstje.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter, het was al een tijdje terug in het debat maar het

ging over de opmerking van de heer Van Gils die wel heel makkelijk stelde – ik denk dat het ook onze rol is om dat goed af te wegen – dat jongeren de groep vormen die het makkelijkst even wat langer op een woning kunnen wachten. Dat is misschien aardig als je een groot huis hebt als ouders en veel ruimte. Maar er zijn ook gezinnen waar dat helemaal niet zo is en waar de spanningen oplopen. Ik vroeg me af of de heer Van Gils ook oog heeft voor dat soort gezinnen.

De **voorzitter**: Dat is een interruptie voor mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Zeker. Ik heb er geen pleidooi voor gehouden dat jongeren langer thuis moeten wonen. Dat is zeker niet het geval, maar ik denk dat de constatering uit heel veel onderzoek is dat jongeren de eerste groep zijn die afvallen op de woningmarkt als we een tekort hebben. Dat heeft te maken met het feit dat het overgrote deel van de jongeren natuurlijk... Dan hebben we het ook over mensen die 22 zijn. Vanaf 29 heb je het wel weer over een andere groep, als je dan nog thuis woont. Maar het is een groep die nog in hun carrière moet groeien. Het is een groep die vaak nog best redelijk thuis kan blijven wonen, dus ze vallen als eerste af. Op het moment dat we gewoon te weinig huizen hebben voor het aantal huishoudens, valt er altijd iemand af. Dus is mijn pleidooi en mijn oproep aan D66: voeg niet nog een categorie van mensen toe waarover we die woningen moeten verdelen, maar voeg meer woningen toe zodat we daar minder lang over hoeven te discussiëren.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis met een doorvraag.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, dank voorzitter. In ieder geval dank aan de heer Van Gils voor deze verduidelijking want ik denk dat het heel erg helpt dat hij onderschrijft dat we dat goed moeten afwegen. We kennen het bouwpleidooi van de VVD. Ik denk dat het heel terecht is dat mijnheer Ekkelenkamp vraagt om aandacht voor zowel de ouderen, als de jongeren en er, kortom, toe oproept dat wij een goede afweging maken.

De **voorzitter**: Prima. Dan stel ik nu voor dat mijnheer Ekkelenkamp zijn betoog vervolgt want we hebben nog zeven moties en één amendement te gaan.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer de voorzitter, ik ga door.
Verder blijft D66 voor een eerlijk puntenstelsel. De wachttijd voor sociale huurwoningen voor starters en jongeren is vaak langer dan de tijd die ze hebben gehad om punten te verzamelen. Aangezien dat pas vanaf je achttiende kan en de wachttijd vaak langer is dan zes jaar. Wanneer jongeren eindelijk genoeg punten hebben verdiend voor een sociale huurwoning, verdienen ze hier vaak te veel voor doordat hun salaris is gestegen. Echter, ze verdienen dan meestal nog wel te weinig voor een koopwoning of een huurwoning in de vrije sector. Met een motie roepen wij ertoe op om bij de eerstvolgende herziening van het toewijzingsstelsel van Woningnet Haaglanden de positie van de groep jongeren en jonge stellen die nu vaak tussen wal en schip vallen, te verbeteren.
Voorzitter, D66 vraagt vanavond ook aandacht voor de huurders onder de 23. De maximale huurtoeslaggrens daarvoor is zo'n € 480,00. Het is een uitdaging om de bouw daarvoor rendabel te houden. We zouden daarom graag zien dat het college met woningcorporaties in gesprek gaat over het creëren van ruimte in het huisvestingsprogramma voor huurders onder de 23 jaar. Deze motie wordt mede ingediend door GroenLinks en de PvdA.
Verder dienen we vanavond nog meer moties in, maar ik zal ze niet allemaal zo uitvoerig benoemen, voor de herbestemming van leegstaand vastgoed, om dat ook voor permanente huisvesting te gebruiken. We hebben een motie om driedubbele vergrijzing te voorkomen. Een pilot voor een jongerenmakelaar en tot slot een amendement om wat soepeler om te gaan met het verkameren in een suburbaan leefmilieu.
Bij dezen dien ik ze allemaal in, inclusief het amendement.

Amendement nr. 2505-F ingediend door D66
Verkameren voor jongeren wanneer het kan.

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

besluit:

- op pagina 23 onder het kopje 'splitsen en verkameren' de tweede bullet te wijzigen in:
  'In het leefmilieu suburbaan vergunnen we verkameren en splitsen gepast. Dat betekent dat we oog houden voor de draagkracht van voorzieningen, maar verkameren toestaan wanneer het kan.

Het leefmilieu suburbaan bevat diverse gebieden en daar houden we rekening mee.
In gebieden met een zwakke leefbaarheid zal het moeilijker zijn om een vergunning aan te vragen voor verkamering of splitsing. In gebieden waar de leefbaarheid beter op orde is, zullen we onder passende voorwaarden verkameren en splitsing om woningen geschikt voor jongeren of senioren te realiseren eerder toestaan. Dit met het oog op de grote woningcrisis waarin we ons begeven en het gegeven dat we in Nederland relatief op veel vierkante meter per persoon leven.'"

Motie nr. 2505-07 ingediend door D66, SP
Pilot Jongerenmakelaar

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de seniorenmakelaars succesvol zijn gebleken in het helpen van senioren aan een passende woning;
- de seniorenmakelaars erg goed scoren op de klanttevredenheidsmeting;
- uit onderzoek van ING Woonbericht uit september blijkt dat ruim de helft van de starters belangrijke levensgebeurtenissen zoals samenwonen of het krijgen van kinderen uitstelt omdat ze geen geschikte woning kunnen vinden. Zo'n 49% stelt het krijgen van kinderen tenminste twee tot drie jaar of langer uit. Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat 60% van de thuiswonende starters graag uit huis willen, maar dat niet te kunnen;

overwegende dat:
- een pilot met een jongerenmakelaar niet alleen jongeren kan helpen aan een passende woning, maar de jongerenmakelaar na afloop van de pilot ook een adviesrapport kan uitbrengen dat beleidsmakers helpt om de problemen voor jongeren op de woningmarkt aan te pakken;
- wanneer een jongerenmakelaar dezelfde vrijheden krijgt als de seniorenmakelaar, dit kan helpen om jongeren die nu tussen wal en schip vallen aan een passende woning te koppelen;

verzoekt het college:
- te onderzoeken of het mogelijk is om een pilot te starten voor een jongerenmakelaar, die jongeren die op zichzelf willen wonen of jonge stellen die voor het eerst samen willen wonen helpt met het zoeken van een passende woning;
- hierin de optie mee te wegen dat de jongerenmakelaar, met hulp van de gemeente of SHV, na afloop van de pilot met een adviesrapport komt over hoe jongeren kunnen worden geholpen op de woningmarkt;
- hierover terug te koppelen aan de raad uiterlijk in Q1 2026;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-08 ingediend door D66
Uitgangspunt Zoetermeer: Een eerlijk puntenstelsel voor jongeren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- zowel in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma, als in het woningbehoefteonderzoek, wordt benoemd dat het juist de jongeren en jonge gezinnen zijn die tussen wal en schip vallen op de woningmarkt;
- de wachttijd voor sociale huurwoningen voor starters en jongeren vaak langer is dan de tijd die ze hebben gehad om punten te verzamelen, aangezien dit pas vanaf je achttiende kan en de wachttijd vaak langer is dan zes jaar.
- wanneer jongeren eindelijk genoeg punten hebben verdiend voor een sociale huurwoning, dan verdienen ze hier vaak te veel voor doordat hun salaris is gestegen. Echter verdienen ze dan meestal nog wel te weinig voor een koopwoning of een huurwoning in de vrije sector;
- uit onderzoek van ING Woonbericht uit september blijkt dat ruim de helft van de starters belangrijke levensgebeurtenissen zoals samenwonen of het krijgen van kinderen uitstelt omdat ze geen geschikte woning kunnen vinden. Zo'n 49% stelt het krijgen van kinderen tenminste twee tot drie jaar of langer uit. Uit dit zelfde onderzoek blijkt dat 60% van de thuiswonende starters graag uit huis willen, maar dat niet te kunnen.

overwegende dat:
- het van groot belang is om woningen zo eerlijk mogelijk te verdelen. En dat daarom blinde vlekken, zoals de blinde vlek voor jonge gezinnen, zo snel als mogelijk uit het systeem moeten worden gehaald;
- andere woonregio's al veel verder zijn in het moderniseren van de manier waarop woningen worden toegewezen;

verzoekt het college:
- dat Zoetermeer als uitgangspunt neemt dat bij de eerstvolgende herziening van het toewijzingsstelsel van Woningnet Haaglanden de positie van de groep jongeren en jonge stellen die nu vaak tussen wal en schip vallen wordt verbeterd;
- dat de wethouder hiervoor ook gaat pleiten in de gesprekken met vertegenwoordigers van de andere gemeenten uit de regio. En ook in gesprekken met andere belangrijke actoren. En de raad daarover informeert na afloop van de eerste gesprekken over de herziening;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-09 ingediend door D66, GroenLinks, PvdA
Balans in leeftijd: Voorkom daling percentage jongeren in 2040

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt uitgegaan van de verwachting dat er in 2040 40% minder jongeren in Zoetermeer zullen zijn;
- uit het woningbehoefteonderzoek blijkt dat de groei of daling voor deze groep vooral afhankelijk is van wat de gemeente gaat bouwen en niet van de autonome/natuurlijke groei;
- er in Visie Zoetermeer 2040 wordt gesteld dat het de bedoeling is dat Zoetermeer bewoners, waaronder jongeren, beter kan vasthouden;
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt aangegeven dat jongeren in Zoetermeer nog vaak noodgedwongen thuis blijven wonen of vertrekken naar studentensteden;
- er in Nederland en in de regio Haaglanden in het bijzonder, een groot tekort is aan woningen voor jongeren;
- het college in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma nadrukkelijk ambieert dat de stad en alle wijken in balans zijn, maar hierin alleen kijkt naar inkomensgroepen en niet naar leeftijdsgroepen;

overwegende dat:
- het voor de stad Zoetermeer belangrijk is dat er genoeg jonge mensen in de stad blijven wonen;
- zowel in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma, als in het woningbehoefteonderzoek, als in verschillende onderzoeken wordt benoemd dat het juist de jongeren zijn die tussen wal en schip vallen op de woningmarkt;

verzoekt het college:
- uit te spreken dat het belangrijk is dat de stad ook op het gebied van leeftijd in balans blijft;
- bij de volgende behandeling van het volkshuisvestingsprogramma te zorgen dat het resultaat van het volkshuisvestingsprogramma ertoe leidt dat aantal jongeren in de stad in 2040 stijgt. En inzichtelijk te maken wat de effecten zijn per doelgroep;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-10 ingediend door D66
Voorkom driedubbele vergrijzing

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt aangegeven dat Zoetermeer last heeft van dubbele vergrijzing: de Zoetermeerder wordt steeds ouder en de 'oude Zoetermeerder' wordt ook relatief steeds ouder.

- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt aangegeven dat er de komende jaren in Zoetermeer volop gaat worden gebouwd voor senioren;
- senioren niet snel verhuizen, omdat dit voor hen vaak meer nadelen dan voordelen heeft;

overwegende dat:
- er een risico bestaat dat de dubbele vergrijzing die we al kennen in Zoetermeer overgaat in een driedubbele vergrijzing wanneer je te weinig grip hebt op de toewijzingen en de doorstroming dan stokt;

verzoekt het college:
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma op te nemen dat het de ambitie is dat er zoveel mogelijk Zoetermeerse ouderen doorstromen naar de seniorenwoningen;
- om voor elk jaar afspraken met woningcorporaties en marktpartijen te maken over de verdeling van de lokale toewijzing, zodat de stad in balans blijft, de doorstroming kan worden bevorderd en driedubbele vergrijzing kan worden voorkomen;
- bij te houden of het bouwen van seniorenwoningen leidt tot doorstroming op de woningmarkt of een driedubbele vergrijzing in de hand werkt;
- de raad voor de volgende behandeling van het volkshuisvestigingsprogramma een voorstel te doen toekomen om hierop te kunnen sturen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-11 ingediend door D66, SP, GroenLinks, PvdA
Doelen stellen voor het bouwen van woningen voor jongeren en jonge stellen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- uit onderzoek van ING Woonbericht uit september blijkt dat ruim de helft van de starters belangrijke levensgebeurtenissen zoals samenwonen of het krijgen van kinderen uitstelt omdat ze geen geschikte woning kunnen vinden. Zo'n 49% stelt het krijgen van kinderen tenminste twee tot drie jaar of langer uit. Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat 60% van de thuiswonende starters graag uit huis willen, maar dat niet te kunnen;
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt uitgegaan van de verwachting dat er in 2040 40% minder jongeren in Zoetermeer zullen zijn;
- er in de Visie Zoetermeer 2040 wordt gesteld dat het de bedoeling is dat Zoetermeer bewoners, waaronder jongeren, beter kan vasthouden;
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt aangegeven dat jongeren in Zoetermeer nog vaak noodgedwongen thuis blijven wonen of vertrekken naar studentensteden;

overwegende dat:
- het belangrijk is dat jongeren in Zoetermeer kunnen blijven wonen of er kunnen settelen;
- het vaststellen van concrete doelstellingen helpt om de voortgang van onze woningbouwopgave te volgen;
- het vaststellen van concrete doelstelling zowel het college, als de ambtenaren, als de raad helpt met het maken van beslissingen over de woningbouwopgave;

verzoekt het college:
- om in het uiteindelijke volkshuisvestigingsprogramma concrete doelstellingen vast te stellen voor het aantal woningen dat moet worden gebouwd voor jongeren;
- hierbij rekeningen te houden met: jonge alleenstaanden, studenten, jonge stellen en starters in het algemeen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-12 ingediend door D66, GroenLinks, PvdA
Woningen voor jongeren onder de 23 jaar

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de maximale huurtoeslaggrens voor huurders onder 23 jaar in 2025 € 477,20 is;
- dat het voor woningcorporaties steeds onrendabeler wordt om voor deze doelgroep te bouwen;
- in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma wordt gesteld dat er balans is als er voor elke doelgroep gebouwd wordt;

overwegende dat:
- wonen boven de huurtoeslaggrens erg nadelige gevolgen kan hebben voor jongeren met een kleine portemonnee;

verzoekt het college:
- in het volkshuisvestingsprogramma ook ruimte te creëren voor huurders onder de 23 jaar;
- om in de gesprekken die worden gevoerd met woningcorporaties ook te spreken over hoe er kan worden samengewerkt om toch woningen te realiseren voor deze doelgroep;
- hierover terug te koppelen aan de raad bij de volgende behandeling van het huisvestingsprogramma;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-13 ingediend door D66, SP
Herbestemming leegstaand vastgoed voor gemeenschappelijk wonen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de beschikbare ruimte voorwoningbouw in Zoetermeer schaars is;
- veel jongeren uit Zoetermeer vertrekken, waardoor het aantal jongeren afneemt;
- er in de regio veel behoefte is aan studenten- en jongerenhuisvesting;
- er onder (voornamelijk) senioren veel animo is voor alternatieve woonvormen zoals het knarrenhofje;

overwegende dat:
- het college voornamelijk wil inzetten op permanente huisvesting, maar de inzet van bestaand leegstaand vastgoed vooral ziet als optie voor tijdelijke invulling;
- het college erkent dat Zoetermeer te weinig studentenhuisvesting aanbiedt, terwijl dit positief zou zijn voor het vestigingsklimaat van onder meer de Haagse Hogeschool en mboRijnland;

verzoekt het college:
- waar mogelijk, leegstaand vastgoed zoals scholen en kantoren, ook te gebruiken voor permanente huisvesting gericht op gemeenschappelijk wonen, zoals Knarrenhofjes en studentenkamers;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-14 ingediend door D66
Zoetermeer studentenstad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- Nederland en de provincie Zuid-Holland grote problemen kennen met het huisvesten van studenten;
- er een enorme vraag is naar studentenwoningen in studentensteden waaraan zij niet volledig kunnen voldoen;
- Zoetermeer goede OV-verbindingen heeft met verschillende studentensteden;

overwegende dat:
- Zoetermeer ook haar verantwoordelijkheid moet nemen in de regionale huisvestingsproblemen van studenten;

- huisvesting geen barrière zou moeten zijn voor studenten wanneer zij een opleiding kiezen;
- meer studenten goed zijn voor de Zoetermeerse economie;

verzoekt het college:
- om in de bouwdoelstellingen voor studentenwoningen niet alleen rekening te houden met de opleidingen die zich al in Zoetermeer bevinden, maar ook met de regionale vraag en de druk die er ligt bij de studentensteden om ons heen;
- om nog in2025 te spreken met de universiteiten van Leiden, Delft, Rotterdam en Utrecht en de Hogescholen van Den Haag, Rotterdam en Leiden en met mboRijnland over de rol die Zoetermeer kan spelen in zowel de huisvesting van studenten als het bieden van locaties voor de opleidingen;
- dit onderwerp ook te agenderen in regionale en provinciale overleggen;
- een nationale studentenorganisatie, zoals het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO), te laten reageren op de uitkomsten van deze gesprekken;
- hierover terug te koppelen naar de raad uiterlijk in Q1 van 2026;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan maken het amendement en de moties deel uit van de beraadslaging. U was klaar met uw betoog? Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik geloof dat hij het nu doet.
Voorzitter, terugkijkend naar het debat van 12 mei jl. in de commissie Stad kunnen we tot de conclusie komen dat er toen een goed debat was. Daarom ga ik het vanavond niet overdoen. Wij vinden nog steeds dat dit stuk zo gepresenteerd had kunnen worden aan de inwoners en organisaties. Laat de inwoners en organisaties het stuk beoordelen. Met de feedback uit het veld komt er dan een aangepast raadsvoorstel in november naar ons toe.
College, er zijn commissieleden en raadsleden druk in de weer geweest met moties en amendementen. Volgens mij hebben we het treurige resultaat, een record, van 25 moties en amendementen. Zoetermeer Vooruit vindt dat veel moties en amendementen te vroeg komen. Maar van wat wij steunen, hopen wij dat het een aanvulling zal zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dat we moties en amendementen indienen bij een heel groot onderwerp – het volkshuisvestingsprogramma gaat over heel veel mensen en over een heel acuut probleem – en dat verschillende partijen daar op een andere manier over denken en daar hun ideeën over kenbaar maken in de gemeenteraad, is toch niet treurig? Dat bent u toch wel met mij eens? U kunt het er niet mee eens zijn dat we het nu moeten wijzigen en u kunt dat later willen doen. Maar het is toch niet treurig dat partijen in de Zoetermeerse gemeenteraad hun mening geven over dit volkshuisvestingsprogramma?

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, dank u wel. Ik heb het over het treurige resultaat van 25 moties en amendementen op een raadsvoorstel dat ter inzage gelegd wordt. Dat vind ik best veel.

De **voorzitter**: Een doorvraag van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik denk dat de betere verwoording voor het feit dat we hier 25 moties hebben, is dat we hier met zijn allen onze invloed kunnen uitoefenen om ervoor te zorgen dat we het beste volkshuisvestingsprogramma voor Zoetermeer krijgen. Daar is niets treurigs aan.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink, wilt u daarop reageren?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, ik wil daar nog even op reageren. Het wordt ter inzage gelegd aan de inwoners en aan de organisaties en stakeholders. Je kunt ook denken 'al die moties en amendementen duwen die mensen een bepaalde richting op'. Wat is er mis aan om het zo in te brengen dat inwoners er gewoon heel open op kunnen reageren?

De **voorzitter**: Ik heb nog een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik wil me graag aansluiten bij mijnheer Van Gils. Ten eerste is er expliciet een uitnodiging van het college om invloed uit te oefenen op dit conceptvolkshuisvestingsprogramma door amendementen in te dienen. Het staat specifiek in de stukken dat wij daartoe worden uitgenodigd. Dat is één.
Maar daarnaast is het zo dat, als wij nu niets doen, maar wel ideeën hebben over dit volkshuisvestingsprogramma, en dan straks de definitieve versie komt en wij daar niets van onze opmerkingen in terugzien, er vast ook iemand zal zeggen 'ja, maar nu kunnen jullie niets meer doen want anders gaan jullie wijzigen in wat de inwoners hebben gezegd, want die hebben dat stuk gezien. Als jullie er nu pas in gaan wijzigen, voelen de inwoners zich misschien ook een beetje bedonderd'. Dan kun je toch maar beter nu proberen een beetje wat aan te geven voor dit concept, dan dat je het straks doet?

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, wij denken daar toch anders over. Wij vinden dat het stuk zo gepresenteerd kan worden aan de inwoners. Wij vinden gewoon 25 moties en amendementen op een raadsvoorstel dat ter inzage gelegd wordt, echt veel.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik deel de mening dat het veel is, maar blijkbaar hebben we dus ook allemaal een mening erover, dus het gaat tenminste ergens over. Maar dan ga ik ervan uit dat u straks helemaal niets meer indient want dan hebben de inwoners gesproken. De participatie is geweest. Als u dan nog wat gaat veranderen, zou ik me als inwoner pas echt gepiepeld voelen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Nou, wij denken daar toch echt anders over want we geven nu de inwoners als eerste de kans om wijzigingen aan te brengen, net als de stakeholders en de organisaties. Als wij dan nog wat vinden, kunnen wij dat aanpassen want dan komt het nog een keer naar de raad om onze aanpassingen eventueel te doen.

De **voorzitter**: Dan heeft u nog een interruptie van mijnheer Zanoni.

De heer **Zanoni** (FVD): Dank u wel voorzitter. Ik hoor mevrouw Bink zeggen 'terinzagelegging en daar komen veel mensen op af'. Maar wat denkt u dat mensen vinden van een terinzagelegging? Nodigt dat uit om daadwerkelijk te participeren en inbreng te geven?

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Volgens mij weet de heer Zanoni ook dat dit raadsvoorstel mede tot stand is gekomen door de participatie.

De **voorzitter**: Dan is er nog een interruptie van de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik wilde graag reageren op de opmerking van mevrouw Kraneveldt en daarmee eigenlijk – anders vergeet ik hem zo meteen – een vraag stellen aan college: is het zo dat u zonder moties ons verhaal uit de commissievergadering niet meeneemt? Dat zou ik namelijk heel raar vinden. Ik ben benieuwd hoe het college daarop reageert.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan denk ik dat u door kunt gaan. Maar u was klaar?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik was klaar, voorzitter.

De **voorzitter**: Dan stel ik voor dat ik nu het woord geef aan mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter.
De PvdA is er niet op tegen dat dit conceptvolkshuisvestingsprogramma ter inzage wordt gelegd. We zijn het niet met alles erin al eens, maar we vellen ons oordeel pas als we de definitieve versie krijgen in november. Voor nu willen we met twee amendementen en een motie de wethouder een aantal zaken

meegeven voor de definitieve versie. Hiertoe zijn we ook expliciet uitgenodigd door het college zelf in het raadsvoorstel, mijnheer Meijroos.
Allereerst het amendement Gebalanceerde wijken als harde doelstelling gebalanceerde wijken met woningen voor diverse doelgroepen. Dat is eigenlijk het kernpunt van dit hele programma. Om focus te houden en goed daarop te sturen, vinden we dat het niet slechts een streven zou moeten zijn, zoals het college zelf aangeeft, maar een harde doelstelling.
Dan het amendement Houd consistente percentages en bandbreedtes aan. Er wordt nogal een beetje gegoocheld, zeg ik met alle respect, met diverse bandbreedtes, met verdelingen. Dat vinden wij verwarrend. Dus vandaar een oproep: wees daar consistent in. Kijk daar nog eens goed naar.
Dan hebben we ook nog een motie Betrek inwoners tijdig bij de plannen voor hun wijk. We weten hoe het gegaan is met de kavelpaspoorten. Mensen hadden helemaal niet door dat er een kavelpaspoort voor hun wijk, voor een bepaalde locatie, werd vastgesteld. Toen er een bouwplan kwam en de wethouder zei 'ja, maar dit was het kavelpaspoort en dan had u toen moeten piepen', voelden de inwoners zich niet betrokken. Wij zouden zeggen: voorkom dat nu en zorg dat we bijvoorbeeld met een publieksvriendelijke versie van de plannen naar de inwoners toe gaan, zodat ze weten wat wij met het volkshuisvestingsprogramma voor hen voor ogen hebben voor die wijk.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik vroeg me af of mevrouw Kraneveldt kan uitweiden over hoe zij dat dan voor zich ziet. De plannen zijn op dit moment op sommige plekken echt heel zacht. Dan zijn wijken ook best groot. Dan is ook een beetje de vraag wat we dan precies aan de inwoners vertellen. 'Er komen meer woningen in uw wijk, maar we weten niet waar. We weten ook nog niet hoe ze eruitzien'. Dus we weten eigenlijk niets anders dan dat er woningen komen. Is dat ook niet een beetje angst zaaien?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nou, dat weet ik niet. Ik denk dat als wij destijds beter over de kavelpaspoorten van al die solitaire bouwlocaties in de stad hadden gecommuniceerd en mensen zich hadden gerealiseerd dat we daarover hadden besloten, we daarna heel veel problemen hadden kunnen voorkomen. Ook al is iets nog zacht. Ook al is nog niet alle informatie beschikbaar. Ik denk dat het toch heel goed is als mensen weten wat er in de wijk gaat gebeuren. Ook al duurt het nog even voordat die plannen gerealiseerd worden. Ik denk dat ze daar recht op hebben. Hier hangt heel veel vanaf, dus waarom zou je onze inwoners daar niet wat vroeg in meenemen? Dat is het idee.

De **voorzitter**: Dan heeft u nog een interruptie van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Mevrouw Kraneveldt heeft het in de motie over de ervaring met de kavelpaspoorten die we niet nog een keer zouden willen. Daar zijn we het helemaal mee eens, uiteraard. Maar waar ze vervolgens eigenlijk toe oproept, lijkt toch wel een beetje alsof we een soort kavelpaspoort gaan maken want we zeggen 'We hebben plekken in de wijk en daar kunnen we dan een x-aantal woningen bouwen, ongeveer dan'. Dat geeft toch juist een beeld naar onze inwoners alsof we eigenlijk al wat schetsen hebben liggen in onze ladekasten waar zij ook straks nog even over mee mogen praten? We hebben nu toch juist heel helder gezegd 'we hebben een opgave per wijk', dat laten we helder zien met dat stuk, en 'we gaan er nog mee aan de slag om het verder uit te werken en we komen nog met participatie en we gaan nog in gesprek met u'. Waarom moeten we dit nu zoveel harder vastleggen dan voorgesteld?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): We maken nu geen kavelpaspoorten, maar we hebben wel per wijk een soort hoofdstukjes in dit volkshuisvestingsprogramma waarin we zeggen 'we gaan ongeveer zo veel bijbouwen. Daar gaat misschien wat verdwijnen. We willen dat beter in balans brengen'. Ik denk dat mensen in zo'n wijk dat ook graag zouden willen weten. Ook al kan je, bij wijze van spreken, nog niet heel concreet meepraten over een bepaald bouwprogramma, omdat dat er nog niet is, toch denk ik dat je mensen wel in een vroeg stadium kunt meenemen in wat we hier met zijn allen besluiten. We hangen aan het jaar 2040 namelijk wel ontzettend veel op. Huisvesting is voor mensen een ontzettend belangrijk thema, dus waarom zou je dat niet doen?

De **voorzitter**: Een doorvraag van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Maar we gaan toch juist onrust creëren als we zeggen in dit stuk 'op locatie X zijn wij van plan 200 woningen te bouwen voor 2035'? Dan voelen mensen zich toch juist gepasseerd?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nee, dat denk ik niet. Ik zie niet in waarom ze zich dan gepasseerd zouden voelen. Dan begrijp ik u misschien niet goed.

De **voorzitter**: Ik denk dat u verder kunt met uw betoog.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik weet niet hoeveel minuten is nog heb?

De **voorzitter**: Nog 42 seconden.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Aha, 42 seconden. Ja, delen van minuten dan.
Voorzitter, we hebben natuurlijk aandacht voor het bouwen voor ouderen, maar jongeren zijn natuurlijk ook belangrijk. Daarom dienen we ook een aantal voorstellen van D66 mede in. Het amendement van de VVD over goed onderbouwde instandhoudingstermijnen dienen we ook graag mede in. We hopen dat de doelgroepenverordening en het onderzoek naar die instandhoudingstermijn er snel komt. En van de SP tot slot, dienen we de voorstellen over de gelijke definities en de leegstandsverordening mede in. Dank u wel.

Amendement nr. 2505-G ingediend door PvdA, GroenLinks, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit
Hou consistente percentages en bandbreedtes aan

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

besluit:
- raadsbesluit 2025-036403 'Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma' als volgt te wijzigen:
  aan beslispunt 1, luidende:
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"
  het volgende toe te voegen:
  ", met dien verstande dat het Volkshuisvestingsprogramma duidelijker en consistenter moet zijn over de streefpercentages en bandbreedtes met betrekking tot de drie woningsegmenten.""

Amendement nr. 2505-H ingediend door PvdA, GroenLinks, D66, SP
Gebalanceerde wijken als harde doelstelling

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

besluit:
- raadsbesluit 2025-036403 'Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma' als volgt te wijzigen:
  aan beslispunt 1, luidende:
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"
  het volgende toe te voegen:
  ", met dien verstande dat het creëren van gebalanceerde wijken niet slechts als een streven, maar als een harde doelstelling wordt geformuleerd.""

Motie nr. 2505-15 ingediend door PvdA, GroenLinks, D66
Betrek inwoners tijdig bij de plannen voor hun wijk

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
constaterende dat:
- in 2018 door de raad bij de 'Versnellingsagenda Woningbouw' zogenoemde richtinggevende

'kavelpaspoorten' werden vastgesteld voor een twintigtal solitaire bouwlocaties in de stad;
- deze kavelpaspoorten in grote lijnen aangaven welke soorten woningbouw voor welke doelgroepen en welke bouwhoogtes er per locatie gewenst waren, zodat hierop proactiever gestuurd en de woningbouw versneld zou kunnen worden;
- er over deze kavelpaspoorten destijds geen echte participatie is geweest, waardoor later omwonenden van een concreet bouwproject zich soms overvallen voelden omdat ze geen weet hadden van zo'n kavelpaspoort;
- omwonenden daardoor soms het gevoel hadden dat ze niet serieus genomen werden omdat het kavelpaspoort in plaats van 'richtinggevend' als 'kaderstellend' werd gepresenteerd en er in hun ogen 'dus toch niets meer aan te doen was';

overwegende dat:
- in het volkshuisvestingsprogramma uitspraken worden gedaan over hoe per wijk het woningaanbod beter in balans moeten worden gebracht en met welke woningsegmenten;
- inwoners van Zoetermeer het recht hebben om te weten welke soort woningen in hun wijk gebouwd gaan worden tot 2040 en ook (waar dat mogelijk is) op welke locaties deze dan gebouwd moeten worden en welke invloed dat heeft op de samenstelling en leefbaarheid en voorzieningen in hun wijk;
- voorkomen moet worden dat hetzelfde gebeurt als met de kavelpaspoorten en dat mensen zich overvallen voelen als een concreet bouwproject zich aandient;
- een publieksvriendelijke vertaling van het volkshuisvestingsprogramma per wijk zou helpen zodat inwoners kunnen zien wat dit in de toekomst voor hun wijk betekent;

verzoekt het college:
- een publieksvriendelijke vertaling van het volkshuisvestingsprogramma te maken per wijk, waarbij behalve segmenten en aantallen ook (waar dat mogelijk is) de locaties worden aangegeven waar deze zouden kunnen komen en indien mogelijk op welke termijn;
- in de wijken inwoners hierover actief te informeren, en het gesprek aan te gaan om hen mee te nemen in het hoe en waarom van de plannen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. De motie en amendementen die worden ingediend maken hierbij deel uit van de beraadslagingen. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter.
Wonen is een basisrecht voor iedereen, voor oud en jong, en alles wat er tussenin zit, zou ik haast willen toevoegen. Dat mensen al jaren wachten op een betaalbare woning, is dan ook onacceptabel. Verhalen van inwoners uit Zoetermeer laten zien hoe de woningnood levens vertraagt of zelfs volledig stilzet. Het wordt hoog tijd dat Zoetermeer echt actie gaat ondernemen.
GroenLinks herkent en steunt veel van de mooie ambities uit het volkshuisvestingsprogramma. Tegelijkertijd maken we ons zorgen over de uitvoerbaarheid ervan. Daarom ondersteunen we verscheidene initiatieven van de partijen vanavond en dienen we als fractie GroenLinks twee amendementen in.
Van ambitie naar realisatie van woningen, gesteund door PvdA, SP en D66. Hiermee vragen we om een financiële paragraaf bij het definitieve programma, zodat we weten wat het kost en of we het ook echt op deze manier kunnen uitvoeren.
De tweede is Balans breng je niet met minder sociale huurwoningen, gesteund door de PvdA en SP. In het gebiedsprogramma dreigt het aantal sociale huurwoningen via het huurbeleid af te nemen. Dat is niet de balans die noodzakelijk is in deze stad. Wij willen dat de wachttijden korter worden en daarvoor moet het aantal sociale huurwoningen minimaal gelijk blijven. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, even een verhelderende vraag over die balans. Gaat het GroenLinks dan erom dat het totaalaantal sociale huurwoningen in de stad niet mag afnemen, of dat het echt per wijk nergens mag afnemen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter, en dank voor de vraag. Dat is een goede vraag.

Nee, het gaat om het totaal. Binnen de wijken hebben we uiteraard wat gevarieerde percentages, sterk afhankelijk van het huidige karakter van de wijk. Het lijkt ons juist heel verstandig om daarin te variëren.

De **voorzitter**: Dan heeft u nog een interruptie van de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik heb een drietal andere amendementen langs horen komen van, onder andere, de PvdA en VVD, die inhoudelijk met het stuk iets doen waardoor het stuk beter leesbaar wordt of begrijpelijker wordt voor de inwoners. Wat u doet met uw amendementen, is al een stukje politieke invulling geven. Vindt u dat ook niet te vroeg? Is dat niet iets voor in november?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja dank, voorzitter. Ik sluit een klein beetje aan op het verhaal dat mevrouw Kraneveldt bijvoorbeeld net al even aangaf. Wij vinden het ook belangrijk om van tevoren aan de bewoners al een klein beetje mee te geven hoe wij erin staan. Dan heb ik het over 'wij' als raad, dus bij meerderheid aangenomen, uiteraard. Dan kan het heel netjes worden opgenomen in dit programma en dan mag de inwoner er zich daarna zelf over uitspreken.

De **voorzitter**: Ik zie geen andere interrupties en u was klaar met uw betoog. De twee amendementen maken nu deel uit van de beraadslagingen.

Amendement nr. 2505-I ingediend door GroenLinks, PvdA, SP, D66
Van ambitie naar realisatie van woningen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma met nr. 2025-036403;

besluit:
- aan beslispunt 1, luidende
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"
  een sublid toe te voegen:
  "met dien verstande dat bij het definitieve Volkshuisvestingsprogramma een aanvullende financiële paragraaf toegevoegd wordt waarin de financiële uitvoerbaarheid van de ambities van het Volkshuisvestingsprogramma wordt toegelicht.""

Amendement nr. 2505-I ingediend door GroenLinks, PvdA, SP
Balans breng je niet met minder sociale huurwoningen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma met nr. 2025-036403;

besluit:
- aan beslispunt 1, luidende
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"
  een sublid toe te voegen:
  "met dien verstande dat bij het definitieve Volkshuisvestingsprogramma de optelsom van de gebiedsprogramma's via huurbeleid van het totaalaantal sociale huurwoningen effectief nul of hoger is.""

De **voorzitter**: Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter, ik heb tijdens de commissievergadering in de bijdrage van de SP al vrij uitgebreid stilgestaan bij het begrip betaalbaarheid en wat het standpunt van onze partij hierbij is. De betaalbaarheid van de woningen staat de laatste jaren namelijk steeds verder onder druk. Hierdoor staan steeds meer groepen aan de zijkant – dat moeten we niet willen – die zich een koopwoning niet meer kunnen veroorloven. Jongeren kunnen namelijk niet starten aan hun wooncarrière en senioren kunnen niet doorstromen naar een kleinere, passende koopwoning of huurwoning.

Vanavond bespreken we het ontwerp volkshuisvestingsprogramma dat op een aantal punten wel mag worden aangepast. Het begin daarvoor zit al direct in de definitie van betaalbaarheid. Hiervoor hebben we dan ook een motie voorbereid met de titel Schep duidelijkheid over de definitie betaalbaarheid. Daarnaast hebben we een motie over gelijke definities met als titel Hanteer gelijke definities binnen het volkshuisvestingsprogramma Stad in Balans. Die wordt gesteund door GroenLinks en PvdA. Die motie wordt ingediend omdat er bij de Entree termen worden gebruikt die afwijken van de overige gebruikte termen. Dat schept, onzes inziens, verwarring, nu en in de toekomst. Dat moet je voorkomen.
Daarnaast moeten we leegstaande kantoren veel actiever aanpakken. Hiervoor hebben we een amendement voorbereid met de titel Leegstand actiever aanpakken en dat wordt gesteund door GroenLinks en PvdA. We zullen vanavond veel moties en amendementen steunen en we dienen er een aantal mede in.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, ik had de SP eigenlijk ook verwacht over de doelstellingen in dit volkshuisvestingsprogramma, want die zijn fors. Dat werd net al even door de PvdA genoemd. Het gaat om een planvoorraad van wel 16.000 woningen. Tegelijkertijd is de SP ook vaak tegen de bouwplannen als ze dan daadwerkelijk gerealiseerd moeten worden. Ik vroeg me dus af of de SP met dit volkshuisvestingsprogramma voor die echte ambitie is om zoveel woningen toe te voegen en daar dan uiteindelijk de daad bij het woord gaat voegen bij de realisatie.

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Wij zijn niet tegen de komst van die 16.000 woningen in de planvoorraad. Maar de betaalbaarheid moet daar wel een heel duidelijk onderdeel van uitmaken. Jongeren en senioren moeten die doorstroom kunnen maken. Dat is op dit moment heel slecht het geval.

De **voorzitter**: Een doorvraag van de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Dat is toch ook belangrijk want het volkshuisvestingsprogramma stelt daar de doelstellingen voor. Ik zie u die ook niet wijzigen, maar gaat u dan wel die realisatie uiteindelijk steunen, want het is wel zo'n beetje voor 60% de categorie betaalbaar, van al die bouwprojecten zoals de Entree, zoals in de binnenstad en in alle andere wijken?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Ik ga hier niet de discussie uit de commissie opnieuw doen. Toen heb ik een hele bijdrage gehad over betaalbaar. Dat ging met name over betaalbaarheid van koopwoningen waar je twee keer een modaal inkomen voor nodig had. Dat is niet bereikbaar voor 60% van onze inwoners.

De **voorzitter**: Nog één doorvraag van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dan proef ik hier toch dat de SP nu aan het terugkrabbelen is en zegt 'we gaan straks bij alle bouwplannen die dan komen toch weer kritisch zijn, want ze zijn dan net niet betaalbaar genoeg'. Maar ze worden altijd verkocht aan mensen, dus er zijn altijd mensen die daar profijt bij hebben. Dan krijgt u de doorstroming waar de SP om vroeg, maar uiteindelijk moet wel de daad bij het woord gevoegd worden. Daar begint het uiteindelijk mee. Dus dat wil ik de SP wel voor houden.

De **voorzitter**: Wilt u daarop reageren. Mijnheer Velner? Dan heeft u nog een interruptie van de heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter dank u wel. Over de motie Schep duidelijkheid over de betaalbaarheid, even los van de inhoud. U roept het college op inzicht te verschaffen voor de terinzagelegging. Wat heeft u aan inzicht voor de terinzagelegging als u er vervolgens niet meer in over gesprek gaat? Als u dan nog oproept 'ik wil graag inzicht hebben voordat we het definitief vaststellen', kan ik me daar wat bij voorstellen. Of wilt u die terinzagelegging vasthouden, net zolang tot we er inzicht in hebben gehad en daar nog een keer het gesprek over hebben gehad met elkaar?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Mijn doelstelling is met name om duidelijkheid aan de voorkant mee te geven over wat hier onder de definitie van betaalbaarheid wordt verstaan.

De **voorzitter**: Een doorvraag van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, ik probeer het nogmaals, wat hebben we daaraan voor de terinzagelegging?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dat in ieder geval de definitie van bepaalde termen duidelijk is door er bedragen aan te hangen.

De **voorzitter**: U kunt verder met uw betoog. U was klaar? Dan mag u de moties en het amendement inleveren en maken ze deel uit van de beraadslagingen.

Amendement nr. 2505-K ingediend door SP, GroenLinks, PvdA
Leegstand actiever aanpakken

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma (2025-036403);

besluit:
- in te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer;
  met dien verstande dat een extra alinea wordt opgenomen in het 'Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma definitief concept op pagina 23 met de volgende tekst:
  "Om leegstand van kantoren tegen te gaan kan de gemeente een leegstandsverordening invoeren, met een leegstandsbelasting, om eigenaren te stimuleren andere mogelijkheden te onderzoeken voor invulling van het pand"."

Motie nr. 2505-16 ingediend door SP
Schep duidelijkheid over definitie betaalbaarheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma (2025-036403);

constaterende dat:
- binnen het volkshuisvestingsprogramma een hoofdstuk speciaal gewijd is aan de betaalbaarheid;
- Zoetermeer daarin ook zijn verantwoordelijkheid wil nemen;
- 60% van de huishoudens in Zoetermeer een inkomen heeft tot 1,5x modaal (dat is € 69.750,00);
- niet duidelijk is hoe groot de groep in Zoetermeer is die zit tussen 1,5x en 2x modaal;
- koopwoningen als betaalbaar worden gezien voor huishoudens met een inkomen tot 2x modaal (dat is € 93.000,00);

overwegende dat:
- dit geen goed inzicht geeft in de mogelijkheden van huishoudens in Zoetermeer om over een betaalbaar huis te beschikken;

draagt het college op:
- dit inzicht te verschaffen voordat dit Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma ter inzage wordt gelegd;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-17 ingediend door SP
Hanteer gelijke definities binnen het Volkshuisvestingsprogramma 'Stad in Balans'

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit ontwerp Volkshuisvestingsprogramma (2025-036403);

constaterende dat:
- binnen het volkshuisvestingsprogramma een duidelijke lijst met begrippen is opgenomen onder bijlage 1;
- in de uitwerking voor alle wijken sprake is van een onderverdeling sociaal, betaalbaar en duur met uitzondering de Entree;

overwegende dat:
- het belangrijk is om de gebruikte definities in de gehele stad, voor alle wijken, gelijk te hebben;

draagt het college op:
- de onderverdeling van de wijken in de Entree zo aan te passen dat er sprake is van de onderverdeling, sociaal, betaalbaar en duur in plaats van sociaal/goedkoop, middenhuur/bereikbare koop en duur/vrij;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter.
Tijdens de commissievergadering hebben we uitgebreid stilgestaan bij het volkshuisvestingsprogramma. Zó! Zoetermeer is blij dat dit plan nu voorligt en naar de stad wordt gestuurd. We zullen daarom vanavond ook voor stemmen.
Wat ons betreft, is het een stap in de goede richting. Een stad die beter in balans komt met een goede mix van woningen, in kwetsbare wijken ruimte voor middeldure en dure woningen, in sterke buurten juist meer sociaal. Alleen zo krijgen we buurten die elkaar versterken en bouwen we aan een stad die voor iedereen werkt.
Tijdens de commissievergadering heb ik namens Zó! Zoetermeer aandacht gevraagd voor een waardedelingsregeling. Inmiddels hebben we die gedachte verder uitgewerkt en we denken dat een overwinstregeling beter past bij de praktijk. Waarom? Omdat het niet gaat om het wel of niet mogen verkopen, maar om wat er gebeurt bij snelle verkoop met veel winst. Dan moet een deel daarvan terugvloeien naar de gemeenschap, zodat we kunnen blijven investeren in betaalbaar wonen.
We zijn dan ook blij dat we samen met de VVD en PvdA een amendement hebben gemaakt om dit verder te onderzoeken. Zeker nu de instandhoudingstermijn zoals die nu in het voorstel staat, na de commissiebehandeling wat op losse schroeven is komen te staan. Laten we goed kijken of die regeling wel werkt en of er alternatieven zijn die eerlijker en effectiever zijn. Dat ons idee van een overwinstregeling daarin wordt meegenomen, waarderen wij zeer.
Tot slot nog een opmerking over de seniorenmakelaar. We ontvingen daar begin mei een memo over waarin werd gesproken over het mogelijk inzetten van een derde makelaar om de doorstroming te bevorderen. Zó! Zoetermeer vindt het woord seniorenmakelaar niet meer van deze tijd. Veel mensen die we willen bereiken, bijvoorbeeld emptynesters, voelen zich nog niet helemaal geen senior. Daarom stellen we voor: noem het een doorstroommakelaar. Dat maakt het breder toegankelijk en als er inderdaad een derde makelaar bij komt, laten we die dan ook gericht inzetten voor eigenwoningbezitters. Juist daar kunnen waardevolle woningen vrijkomen die bijdragen aan doorstroming voor de hele stad.

De **voorzitter**: Dank u wel. U heeft nog een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik begrijp dat laatste pleidooi van de heer Van der Perk wel. Maar als je 'doorstroommakelaar' zegt, ga je het natuurlijk verbreden naar veel meer doelgroepen. Dan zou het ook voor gezinnen kunnen gelden, of starters die willen doorstromen omdat ze juist een gezin willen beginnen, bijvoorbeeld. Dan heb je, denk ik, aan drie doorstroommakelaars niet genoeg. Kunnen we niet eerst even focussen op die ouderen die, als zij doorstromen, juist bij die andere groepen ook weer drie, vier, vijf doorstroombewegingen mogelijk maken?

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ja, dank u wel voorzitter, ik ben het mevrouw Kraneveldt eens. Misschien is 'doorstroommakelaar' dan niet het juiste woord, maar ik vind seniorenmakelaar ook niet passen. Dus misschien een oproep aan het college: bedenk er een andere term voor.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, wat vindt de heer Van der Perk van vijftigplussers? Of denken we dat vijftigplussers zich geen vijftigplus voelen? Dat kan ook.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, dank u wel. Ik ben geen vijftigplusser dus ik heb die ervaring nog niet. Dus geen idee. Ik kan dat niet beantwoorden.

De **voorzitter**: Laten we niet verder afglijden. Andere interrupties zijn er niet. Dan was dat uw betoog. Ik geef nu het woord aan de heer Van Proosdij.

De heer **Van Proosdij** (CDA): Dank u wel voorzitter.
Voorzitter, voor veel inwoners van Zoetermeer is wonen geen vanzelfsprekendheid meer. Jongeren vinden geen betaalbare woningen. Ouderen willen doorstromen, maar zien geen alternatief en gezinnen zitten klem tussen schaarste en stijgende kosten.
Het volkshuisvestingsprogramma erkent die zorgen. Het brengt richting, het legt een fundament en brengt houvast voor de keuzes die we als raad moeten maken. Het CDA Zoetermeer waardeert deze inzet. Tegelijk zien we dat het programma nog in ontwikkeling is en de komende maanden verder moet groeien. We geven het graag die tijd.
Voorzitter, in de commissievergadering hebben we vijf punten ingebracht die voor ons cruciaal zijn voor het realiseren en uitvoerbaar maken van het volkshuisvestingsprogramma. We zijn tevreden met de beantwoording daarop en we kunnen ons in grote lijnen vinden in de koers die nu wordt uitgezet. We stemmen dan ook in met de terinzagelegging. Het is nu tijd om de stad een oordeel te laten vormen over de richting die wij met elkaar inslaan. De besluitvorming in de raad komt later.
Voorzitter, samen met inmiddels heel veel partijen in de raad, dienen we een amendement mede in dat inzet op het behoud van betaalbare koopwoningen, want betaalbaarheid draait niet alleen om bouwen, maar ook om borging. Juist voor de middengroepen die nu vaak tussen wal en schip vallen. De andere moties en amendementen steunen we alleen als ze het programma inhoudelijk zullen versterken.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel, voorzitter.
Voorzitter, in lijn met de oproep van de fantastische voorzitter tijdens de commissiebehandeling van dit raadsvoorstel, zal ik het alleen hebben over de diverse moties en amendementen die ingediend of aangekondigd zijn.
Tijdens de commissievergadering hebben wij aandacht gevraagd voor de diverse percentages en bandbreedtes. Dit moet echt helderder gecommuniceerd worden in de visie en daarom dienen wij de motie van de PvdA Houd consistente percentages en bandbreedte aan, mee in.
Daarnaast ontstond er in de commissievergadering discussie over de instandhoudingstermijn. De voorgestelde termijn bleek toen niet helemaal goed onderbouwd te zijn en daarom dienen wij het amendement Goede afwegingen over de instandhouding van betaalbare koop mogelijk maken, mee in.
Onze steun voor de andere moties en amendementen zullen wij bepalen naar gelang van de reactie van de wethouder, waarbij wij vast zeggen dat het raadsvoorstel alleen maar over de terinzagelegging gaat en naar onze mening verscheidene moties en amendementen thuishoren bij de definitieve vaststelling. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan geef ik nu het woord aan de heer Zanoni.

De heer **Zanoni** (FVD): Dank u wel voorzitter.
FVD Zoetermeer had graag een huisvestingsprogramma gezien dat meer perspectief biedt voor Zoetermeerders, een programma dat echt helpt om de lange wachtlijsten terug te dringen en het woonplezier in onze stad te vergroten. Helaas lijkt het erop dat de stad weliswaar flink volgebouwd wordt, maar dat dit niet ten goede komt aan de Zoetermeerders. Ze maken zich zorgen over de toekomst van de stad en over hun woonplezier. De bouwdrift maakt inmiddels steeds meer wijken en buurten minder leefbaar. Er is zelden draagvlak voor de enorme bouwvolumes die worden doorgedrukt en de druk op parkeerplaatsen en groen neemt alleen maar toe. Die signalen moeten wij als raad serieus nemen. Het amendement Zoetermeerse woonplezier moet de stem van omwonenden zwaarder laten wegen bij

nieuwe locaties.
Maar zelfs met die bouwdrift komen onze Zoetermeers geen steek verder op de woonmarkt. Mensen moeten van het ene familielid naar het andere. Ouders kunnen hun kinderen geen rust en structuur bieden en er zijn zelfs ouders die hun kinderen vrijwillig uit huis hebben laten plaatsen omdat ze zich in de huidige situatie niet veilig voelen. Steeds weer schuiven zij verder op de wachtlijst. Ondertussen krijgen anderen, die geen binding hebben met onze stad, voorrang op een woning. Dit is niet te verkroppen. Wanneer je het doelgroepenbeleid al niet op orde hebt, kun je ook niet aan problemen werken. Daarom is het belangrijk dat wij Zoetermeerders als primaire woningzoekenden aan gaan merken. Het amendement Thuis in Zoetermeer geeft de Zoetermeerder prioriteit op de woningmarkt.
Tot slot wil ik aandacht vragen voor de woningen die wij nu aan het bouwen zijn. Woningen worden steeds kleiner, waardoor starters geen gezin kunnen stichten. De levensloopbestendige woningen waar in deze raad over gesproken wordt, zijn geen echte levensloopbestendige woningen. Het zijn levenseindewoningen omdat ze alleen senioren dienen.
Zelfs dat is niet volledig want de nieuwe woningen zijn ook voor senioren te klein. Vrijwel iedereen heeft behoefte aan die extra slaapkamer. Thuiswerkers, mantelzorgers, kleinkinderen die komen logeren of gewoon een plek voor het uitoefenen van hobby's, of het stallen van een scootmobiel of rollator. Doe de term 'levensloopbestendig' eer aan door echt met alle levensfasen rekening te houden. Het amendement Echt levensloopbestendig moet iedereen helpen om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen in zijn of haar woning. Niet alleen voor de senioren van nu, maar na de vergrijzingsgolf moeten woningen ook geschikt zijn voor andere doelgroepen. Dank u wel. Het amendement Zoetermeers woonplezier wordt mede ingediend door de PVV.

Amendement nr. 2505-L ingediend door FVD, PVV
Zoetermeers woonplezier

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit 'Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma' met nr. 2025-034403;

besluit:
- aan beslispunt 1, luidende:
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"

  wordt een sublid toegevoegd, luidende:
  "Indien wordt ingezet op sloop/nieuwbouw, innovatieve woonvormen zoals splitsen en verkameren, of transformatie van kantoren naar woningen, geschiedt dit uitsluitend onder de volgende voorwaarden:
  a. Er is aantoonbaar draagvlak onder de direct omwonenden;
  b. De leefbaarheid wordt niet aangetast, waarbij onder leefbaarheid onder meer wordt verstaan het behoud van volwassen groen en het waarborgen van voldoende parkeerplaatsen met een parkeernorm van 1,1.""

Amendement nr. 2505-M ingediend door FVD
Thuis in Zoetermeer

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit 'Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma' met nr. 2025-034403;

besluit:
- aan beslispunt 1, luidende:
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"

  wordt een sublid toegevoegd, luidende:
  "Het toewijzingsbeleid voor zowel vaste, als tijdelijke huisvesting wordt als volgt ingericht:
  a. Primair komen inwoners van Zoetermeer in aanmerking;
  b. Secundair komen personen met cruciale beroepen die bijdragen aan een leefbare stad in aanmerking;
  c. Tertiair komen woningzoekenden van buiten Zoetermeer in aanmerking, met dien verstande dat statushouders hiervan zijn uitgesloten.""

Amendement nr. 2505-N ingediend door FVD
Echt levensloopbestendig

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;
gelezen het raadsbesluit 'Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma' met nr. 2025-034403;

besluit:

- aan beslispunt 1, luidende:
  "In te stemmen met de terinzagelegging van het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma gemeente Zoetermeer"

  wordt een sublid toegevoegd, luidende:
  "Definitie levensloopbestendige woning
  Levensloopbestendige woningen zijn geschikt voor diverse levensfasen en huishoudens, met nadruk op flexibiliteit en toekomstige aanpasbaarheid. Ze voldoen minimaal aan de volgende richtlijnen:

  Woningindeling
  - minimaal twee slaapkamers, waarvan 1 >12 m²;
  - bij twee slaapkamers is één kamer splijtbaar, met per nieuwe kamer minimaal 6 m² en een eigen raam;
  - woonkamer, keuken, minimaal één slaapkamer en een badkamer op hetzelfde woonniveau (begane grond of per lift bereikbaar);

  Toegankelijkheid en gebruik
  - drempelvrije of laagdrempelige toegang (drempels ≤ 2 cm);
  - deuropeningen minimaal 85 cm breed;
  - manoeuvreerruimte geschikt voor rolstoelgebruik (≥ 120 cm);
  - inloopdouche zonder hoge instap;
  - badkamer en toilet met ruimte voor assistentie en rolstoelgebruik;
  - mogelijkheid voor toekomstige aanpassingen, zoals een traplift;

  Bereikbaarheid
  - trapvrije entree, eventueel met hellingbaan of lift;
  - parkeergelegenheid nabij, bij voorkeur op eigen terrein.""

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maken de amendementen deel uit van de beraadslagingen. We komen toe aan de laatste spreker tijdens de eerste termijn van de zijde van de raad. Dat is de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, dank u wel.
Het eigenlijke onderwerp vanavond is inderdaad de terinzagelegging van het ontwerpvolkshuisvestingprogramma. Vanuit de fractie willen we daar niet zoveel over kwijt. Ik heb net al gezegd, de moties en amendementen die vooruitlopen op de bespreking van november, zullen wij niet steunen. Anderen wellicht wel. Er zaten een paar sympathieke tussen.
We hebben zelf ook een haakje gevonden om een motie te ontwerpen en die is al van tevoren door drie andere partijen gesteund. We hebben vorig jaar in de raad de motie gehad Van groot naar beter. Die is aangenomen en is gericht op het stimuleren van doorstroming door middel van verhuispremies en woonlastengewenning. Ondanks dat deze motie inmiddels formeel is afgedaan, blijft de problematiek van doorstroming onverminderd urgent. Veel ouderen blijven namelijk vastzitten in te grote woningen omdat kleinere woningen vaak een hogere vierkantemeterprijs hebben. Onze motie vraagt het college om in gesprek te gaan met woningbouwcorporaties om te onderzoeken of het mogelijk is om voor deze ouderen die wel willen verhuizen naar een kleinere woning, zowel oudbouw als nieuwbouw, eenzelfde of gunstigere vierkantemeterprijs te hanteren. Zo willen we daadwerkelijk beweging krijgen in de woning markt en ruimte creëren voor starters en gezinnen. Deze motie wordt mede ingediend door PDvZ, Zoetermeer Vooruit en FVD.

Motie nr. 2505-18 ingediend door LHN, PDvZ, FVD, Zoetermeer Vooruit
Doorstroming door zelfde m² prijs

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de woningmarkt in Zoetermeer, net als in de rest van Nederland, ernstig vastloopt;
- er een groot tekort is aan betaalbare huur- en koopwoningen;
- een deel van de bestaande woningen bewoond wordt door ouderen die in relatief grote woningen wonen, terwijl zij behoefte hebben aan een kleinere, meer geschikte woning;
- veel van deze ouderen willen verhuizen, maar huiverig zijn omdat kleinere woningen vaak niet goedkoper zijn en zelfs een hogere huur per vierkante meter vragen;
- dit een belangrijke belemmering vormt voor doorstroming op de woningmarkt;

overwegende dat:
- doorstroming essentieel is om ruimte te creëren voor gezinnen en starters;
- ouderen een belangrijke groep vormen om doorstroming op gang te brengen;
- een eerlijke vierkantemeterprijs ouderen kan stimuleren om daadwerkelijk te verhuizen naar een woning die beter aansluit bij hun levensfase en behoeften;
- er zowel in oudbouw als nieuwbouw verschillen kunnen bestaan in huurprijs per vierkante meter waardoor een gelijke vierkantemeterprijs bij verhuizing naar een kleinere woning niet altijd vanzelfsprekend is;

verzoekt het college:
- in gesprek te gaan met de woningcorporaties in Zoetermeer;
- te verkennen of het mogelijk is om voor ouderen die willen verhuizen van een grotere naar een kleinere woning, zowel in oudbouw als nieuwbouw, eenzelfde of gunstiger vierkantemeterprijs te hanteren;
- hierbij ook te kijken naar mogelijke stimuleringsmaatregelen of tijdelijke afspraken die doorstroming kunnen bevorderen;
- de raad voor Q4 te informeren over de uitkomsten van deze gesprekken en eventuele vervolgstappen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt deze motie deel uit van de beraadslagingen. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van de zijde van de raad. De wethouder heeft aangegeven minimaal tien minuten nodig te hebben voor beantwoording. O, hij hoeft alleen te plassen. Ik stel voor wel even kort te schorsen en ik stel voor dat we elkaar om 21.50 uur weer treffen.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en we gaan verder met de eerste termijn van de zijde van het college. Het woord is aan wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter en ook bedankt beste raadsleden voor uw inbreng op dit toch wel grote programma, het volkshuisvestingsprogramma Stad in Balans waarin we voor de lange termijn toewerken naar betaalbare en passende en vooral ook voldoende woningen voor iedereen, voor elke doelgroep die u hier ook vanavond zelf voorbij heeft laten komen. Dat is ook mooi om te horen.
Ik begrijp de vragen die u onderling heeft gesteld, van 'zijn we misschien niet te vroeg?', zoals Zoetermeer Vooruit en LHN ook aangaven. Tegelijkertijd zie ik dat als betrokkenheid bij een dergelijk programma, zoals de VVD ook aangeeft. Het zal altijd een balans zijn tussen jullie politieke keuzes. Mevrouw Kraneveldt gaf dat ook al aan, we hebben u ook uitgenodigd om te reageren op dit stuk. Wij zien het als college echt als een vertaling van de Visie Zoetermeer 2040, de ruimtelijke strategie en het nieuwe woonbeleid, maar het geeft u ook de ruimte om politieke afwegingen mee te geven.
Over die politieke afwegingen gesproken. Voorzitter, ik stel voor dat ik ook omwille van de tijd en vanwege de aanbeveling van mijnheer Van Rumpt die daarmee aangaf dat hij u herkende als voorzitter van de commissie, in te gaan op de amendementen.
Ik begin bij amendement 2505-D van Dirk. Dat is het amendement Een goede afweging over instandhouding van betaalbare koop mogelijk maken. Die laat ik graag aan het oordeel van de raad.
Voor wat betreft amendement 2505-E van Eduard, ook die laat ik aan het oordeel van de raad, waarbij ik wel wil opmerken dat ik nog wel wat afstemming zou willen hebben over het digitale bestand om die grafieken mogelijk te maken, wat wellicht ook de terinzagelegging kan bespoedigen, zonder dat wij de

grafieken misschien moeten verzinnen.
Het amendement van D66, 2505-Ferdinand laat ik ook aan het oordeel van de raad.
Voor wat betreft het amendement 2505-Gerard van de PvdA, dat laat ik ook aan het oordeel van de raad, waarbij ik ook nog even wil meegeven dat die insteek op duidelijkheid er natuurlijk is. Die percentages moeten ondubbelzinnig overkomen. Ik kan niet vaak genoeg benadrukken dat we inderdaad gaan voor die bandbreedte over de hele stad, 1/3e, 1/3e, 1/3e, en dat daarmee onze stad in balans is en dat we vooral in het woningbouwprogramma die 30% sociaal, 30% betaalbaar, 40% duur willen toevoegen om toe te werken naar de balans over de diverse wijken, waarbij elke wijk echt zijn, zijn of haar eigen karakter mag houden. Nogmaals, oordeel raad.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja, voorzitter. Misschien is het ook iets om in een tweede termijn verder op in te gaan, maar betekent dit consistent de bandbreedte versmallen, waar dit amendement volgens mij over gaat, niet dat we ook het volkshuisvestingsprogramma voor wijken aanpassen? Die bandbreedtes zijn er nu eenmaal.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ik zie de bandbreedtes echt op basis van die 10%. Dus op het moment dat je gaat praten over 1/3e sociaal, 1/3e middelduur en 1/3e duur en daar die 10% bandbreedte op aanhoudt, betekent dat dat je die schuif houdt van 23% tot 43%.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. In de toelichting op het amendement zeg ik ook: als je gebalanceerde wijken wilt hebben in 2040 en je houdt die 1/3e, 1/3e, 1/3e aan, betekent dat voor iedere wijk dat je op een andere manier gaat schuiven met woningen om dat te bereiken. Als je in de tijd tot aan 2040 op een gegeven moment met bandbreedtes van 10% werkt, snap ik dat wel als een soort tussenstand. Maar je wilt toch uiteindelijk op die 1/3e, 1/3e, 1/3e uitkomen. Als je dan met bandbreedtes van 10% gaat werken, als eindpunt, vind ik dat het echt een te brede bandbreedte is voor het resultaat dat je wilt bereiken. Als je dat tussentijds hebt omdat je nog bezig bent in die wijken, dan snap ik het. Ik denk dus dat 10% te groot is. Houd dan die 5% aan waar de wethouder ook over spreekt. Maar ik zou zeggen tegen de wethouder: wees consequent. Kijk er gewoon nog eens goed naar hoe u het heeft opgeschreven, zodat er duidelijkheid in komt welke bandbreedte u gaandeweg hanteert en welke bandbreedte u hanteert op het moment dat we in 2040 zijn en u een resultaat moet laten zien.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils, over hetzelfde onderwerp?

De heer **Van Gils** (VVD): Ja.

De **voorzitter**: Stelt u uw vraag, dan kan de wethouder daarna reageren.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik denk dat ik vooral wil oproepen om te kijken of dit amendement wel zorgt dat we het goed blijven doen. Dan wil ik de linksere partijen ook meteen waarschuwen. Als we echt naar 1/3e sociale huur willen in een wijk als Meerzicht, moeten we echt sociale huur uitfaseren. Daar kom je nooit als we alleen maar woningen bijbouwen. Daar is gewoon geen ruimte meer voor. Dat betekent dat dan ook. Dus ik denk dat we voorzichtig moeten zijn inperken van die bandbreedte want dat heeft dat soort gevolgen. Volgens mij is dat nog even een goede check voor straks.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag om te reageren.

Wethouder **Weerwag**: Dat kan ook nu, voorzitter. Ik deel wel wat mijnheer Van Gils zegt en ik deel ook wat mevrouw Kraneveldt zegt; het moet duidelijk zijn en ondubbelzinnig. Laat ik daar even helder in zijn: als er nog ergens percentages staan van 5% of 10%, is het wat mij betreft 10%. Waarom? We hebben nu eenmaal wijken waar we nog op 16% zitten en we hebben wijken die we dan inderdaad van die 16% naar in ieder geval 23% sociaal willen laten groeien, naar ten minste 23%. En we hebben wijken waar we zelfs, op buurtniveau, wel 60% sociaal aantikken. Dat is dan niet het gemiddelde van die wijk. Maar dat schiet wel door de 50%. Maar we willen dat terugbrengen naar 43%. Nogmaals, niet om sociale huur heel hard te onttrekken, maar vooral om ook middenduur en duur toe te voegen waardoor dat

percentage in balans komt. Dat zijn die communicerende vaten.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, er staat ook ergens in dit conceptvolkshuisvestingsprogramma een zin waarin u zegt 'die 1/3e, 1/3e, 1/3e geldt ook voor iedere wijk'. Als u dat niet vindt omdat u denkt dat dat in sommige wijken niet haalbaar is, ook niet in 2040, moet u die zin eruit halen. Kijkt u nog eens goed waar u spreekt over percentages, waar u spreekt over delen en verdelingen en zorgt u dat u dat consequent opschrijft. Dan weten we ook waar we aan toe zijn als het straks in november als definitieve versie komt. Als we dan nog niet tevreden zijn, kunnen we altijd nog amenderen. Het gaat mij om consistent opschrijven wat u precies bedoelt.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Laat ik er dan mee afsluiten, voorzitter, dat ik die oproep goed gehoord heb.

De **voorzitter**: Dan kunt u nu verder met uw betoog.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. Even kijken hoor. Amendement 2505-H van Hendrik van PvdA. Gebalanceerde wijken als harde doelstelling. Ik denk dat dat inderdaad duidelijkheid geeft, dus ook dat laat ik aan het oordeel van de raad.
Dan kom ik bij het amendement van GroenLinks 2505-I van Isaac. Ook dat vind ik eigenlijk heel logisch. Dat waren we al van plan. Ik zie het als een aanmoediging. Ik laat dit ook aan het oordeel van de raad.
Dan het amendement van GroenLinks, 2505-J. Dat ga ik ontraden en ik zal ook toelichten waarom. Zoals ik uw amendement lees, kijkt u eigenlijk alleen maar naar de woningen via het huurbeleid. U kijkt naar verhogingen en verlagingen, naar wat de sociale voorraad uit- of ingaat. Wellicht is het abusievelijk, maar naar mijn mening gaat u hier voorbij aan de toevoeging van nieuwbouw aan sociale woningen. Dus ik zal niet zeggen dat uw amendement misleidend is, ik denk dat u abusievelijk voorbijgaat aan die nieuwbouw. Daarom moet ik dat ontraden.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dan is het goed, denk ik, dat we het hier even met elkaar erover hebben. Het gaat er bij ons heel nadrukkelijk om dat – dat is eigenlijk het antwoord dat ik net ook aan mijnheer Van Gils gaf – wij zien dat de wachttijden oplopen. Dat staat ook in het stuk en dat is overigens niet alleen zo voor sociale huurwoningen maar ook voor andere woningen. Mensen moeten lang wachten tot ze de kans hebben om hier een woning te kopen of te huren. Die tijd moeten we versnellen met elkaar. Desnoods met kortere instandhoudingstermijnen. Daar valt over te praten. We kunnen daarover onderhandelen met elkaar. Als dat goed geborgd is, dus als wij het abusievelijk verkeerd begrepen hebben, zou ik zeggen: waarom geeft u dan geen positief advies? Dat is wat wij vragen, wat er al in het stuk staat. Dat biedt ons dan in ieder geval comfort. Kunt u dat comfort bieden?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Volgens mij zit dat comfort in het stuk want dat is eigenlijk gewoon de optelsom. Wanneer u dan inderdaad niet voorbijgaat aan nieuwbouw van sociaal, komen we denk ik tot hetzelfde telraam.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Dan hebben we nog amendement 2505-Karel van de SP, het amendement Leegstand actiever aanpakken. Dit doen we eigenlijk al. Daar kom ik ook bij het stuk van D66 nog op. Dat heeft ermee te maken, voorzitter... Daar had ik natuurlijk mijn aantekening op gemaakt. Zoals we weten gaat het amendement voor de motie. Er is een toezegging geweest, 669. Die heeft al toegezien op de invulling van bestaand vastgoed dat leegstaat, dus dat doen we eigenlijk al en we pakken dit actief op. Daarom zal ik dit ontraden.
Voorzitter, dan kom ik nog aan amendement 2505-Leo van FVD. Ook dat zal ik ontraden. Aantoonbaar draagvlak voor direct omwonenden, dat lijkt me niet verstandig. Ik verwijs altijd toch weer naar Oostergo. Als we daar expliciet hadden geluisterd naar de omwonenden – nogmaals, ik vind het ook belangrijk om naar omwonenden te luisteren via participatie – dan waren daar geen woningen toegevoegd.

Daarnaast is het tweede punt over het parkeerbeleid dat het college adviseert hier echt het parkeerbeleid te blijven volgen en niet nog allerlei andere normen in dit beleid op te nemen.
Voorzitter, FVD heeft ook een amendement ingediend, 2505-Marie. Ook dat zal ik ontraden. Dit is gewoon wettelijk niet uitvoerbaar. Het gaat hier weer over de statushouders uitsluiten. Hoe graag partijen dat misschien ook zouden willen, dat is wettelijk niet toegestaan. We hebben ook te maken met de Huisvestingswet en daarnaast hebben we ook wettelijk gezien maar een maximum van 50% toe te wijzen binnen lokaal maatwerk.
Voorzitter, het laatste amendement waar ik naartoe ga is 2505-Nico en dat is het amendement van FVD over Echt levensloopbestendig. Dat is eigenlijk onuitvoerbaar. Ik zal het ook ontraden. Het is te gedetailleerd. Het geeft juist beperkingen mee aan ontwikkelaars en zij werken eigenlijk al met een besluit voor bouwwerken en de leefomgeving. Dus de zorg die wordt geuit 'let nou ook op de omgeving', wordt echt al betrokken in bouwbesluiten en meegegeven aan ontwikkelaars.
Voorzitter, ik ga over naar de moties.
Motie 2505-05 van de VVD Woningbouw als aanjager van betaalbare woningen. Dat is oordeel raad volgens het college.
Voor wat betreft motie 2505-06 van de VVD, ook oordeel raad. Dit sluit inderdaad aan bij de ambities van de Visie Zoetermeer 2040 en de ruimtelijke strategie, zoals ook ChristenUnie-SGP al even aangaf.
Dan hebben we van D66 een aantal moties. Ik ga eens even kijken waar ik die een beetje kan clusteren. Het gaat vooral over jongeren, dan wel het voorkomen van dubbele vergrijzing. Ik wil in ieder geval meegeven dat we uw zorg over jongeren echt kunnen wegnemen. Voor jongeren doen we eigenlijk al heel veel. Sterker nog, het is eigenlijk een doelgroep die een beetje wordt voorgetrokken. Er is in ieder geval speciaal maatwerk, lokaal maatwerk, voor jongeren tot 23 jaar. Dus daar wordt al rekening mee gehouden.
Voor wat betreft de motie 2505-07 over de jongerenmakelaar, moet ik die ontraden. Jongeren kunnen vaak de weg wel vinden naar een woning, hij moet er alleen wel zijn. Maar we zetten daar vooral in op de doorstroming. We zetten echt vooral in op doorstroming. Ook in wat u vanavond met elkaar heeft besproken en wat ik u ook hoor zeggen, hoor ik dat we het daar in ieder geval in meerderheid over eens zijn.
Voor wat betreft uw motie 2505-08 Een eerlijk puntenstelsel voor jongeren loopt dat onderzoek op dit moment bij de Bestuurlijke Tafel Wonen in Haaglanden. Ik wil daar eigenlijk niet op voorsorteren, dus ik ga ook deze motie ontraden, mede vanwege wat ik net al aangaf over dat die jongeren al extra aandacht krijgen onder de 23 binnen het lokaal maatwerk. Ik zou daar het onderzoek van de Bestuurlijke Tafel Wonen nog even voor willen afwachten in de regio.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel, voorzitter. Dit is natuurlijk ook wat de Woonbond eigenlijk beoogt en als de Bestuurlijke Tafel Wonen daar toch al over denkt, is het misschien juist een ondersteuning van de wethouder in zijn bestuurlijk overleg om hier aandacht aan te besteden. Het is een steuntje in de rug voor de wethouder.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Een steuntje in de rug is natuurlijk altijd prettig. Ik voel me daarin ook gesteund, maar dat neem ik dan gewoon mee naar de gesprekken die we daar al over voeren. Dus nogmaals, die gesprekken worden gevoerd. Daarnaast heb ik, denk ik, ook goed nieuws voor u omdat per 1 januari 2026 de leeftijd van 23 jaar zelfs nog wordt verlaagd naar 21. Dat is een afspraak die al is gemaakt. Daarmee kom ik dadelijk ook tot de conclusie dat ik een aantal van uw moties zal moeten ontraden.

De **voorzitter**: Ik zie dat mijnheer Ekkelenkamp zijn microfoon heeft aanstaan? Nee, u kunt door.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. 2505-09 Balans in de leeftijd van D66. Ook die motie zal ik ontraden. Ik snap echt de ambitie van D66 voor de jongeren. Alleen het aantrekken van jongeren is echt van meer factoren afhankelijk dan alleen van wonen.

De **voorzitter**: U heeft een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik snap de ambitie die D66 met deze motie heeft goed. Ik denk dat die ook wel terecht is. Ik vond de motie in eerste instantie sympathiek, maar als je het stuk gaat lezen,

kom je inderdaad tot de conclusie dat de conclusies uit de motie niet helemaal kloppen. Maar ik zou de wethouder misschien toch willen vragen of hij, in het kader van deze motie, zou kunnen kijken of er in de analyse van het probleem en de schets van de status van de huishoudensvoorraad van Zoetermeer iets meer nuance toe te voegen is over het feit dat die groep jongeren niet zal krimpen als gevolg van dit volkshuisvestingsprogramma. Nu lijkt het in de inleiding een beetje alsof het aantal jongeren gaat dalen. Dat staat in één zo'n tabel. Ik vroeg me af of u daar voor de definitieve versie wellicht ook naar zou willen kijken.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Nogmaals, u neemt straks een besluit over de terinzagelegging. Dan wordt het ter inzage gelegd. Daar kunnen natuurlijk zienswijzen op komen. Ik kan me zomaar voorstellen dat daar misschien ook andere jongerenafvaardigingen op reageren. Als die zienswijzen er komen, kunt u natuurlijk bij de definitieve versie met dezelfde motie komen.

De **voorzitter**: U kunt uw betoog vervolgen.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. 2505-10 D66 Voorkom driedubbele vergrijzing. Die ga ik ook ontraden. Dat heeft echt te maken met de doorstroming. We zetten in op die seniorenmakelaar. Dat doen we met bewustwording en verleiding. Zoals u het nu opschrijft, is het vrij rigide. Het is vrij hard beschreven dat u echt wilt toewijzen, voor wat betreft die verdeling. Dat lijkt ons niet verstandig.
Daarnaast hebben we natuurlijk op dit moment een verzoek lopen om een derde seniorenmakelaar aan te stellen straks. De mensen kunnen op dit moment eigenlijk het werk al bijna niet aan. Dus op het moment dat we daar heel proactief op inzetten, zal het invloed hebben op het aantal seniorenmakelaars.
Voorzitter, de motie 2505-11. Ook hiervoor geldt dat we inzetten op doorstroming. De types die D66 opschrijft in deze motie, laten zich eigenlijk al niet meer definiëren want ik kan me voorstellen dat de doelgroepen van jongere alleenstaanden, studenten, jonge stellen en starters ook weer andere woningtypes vragen en je die niet onder één noemer kunt scharen. Nogmaals, we bouwen voor iedereen. We zetten in op de doorstroming. Dat is ook waar dit volkshuisvestingsprogramma over gaat.
2505-12 Woningen voor jongeren onder de 23. Daar heb ik net eigenlijk al iets over gezegd. Die zal ik ook ontraden. Het goede nieuws is dat per 1 januari 2026 de leeftijd naar 21 gaat.
2505-13. Dat doen we eigenlijk al. Die sluit aan op het amendement van de SP. Het gaat over de herbestemming van het leegstaande vastgoed. Die wordt eigenlijk al ingevuld met toezegging 669.
Voorzitter, we zijn er bijna. 2505-14. Ik ben eigenlijk door mijn tijd heen, excuus.

De **voorzitter**: Ja, ik zie dat de tijd op is, maar ik heb u niet onderbroken dus u moet gewoon gebruikmaken van de tijd die ik u geef.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. 2505-14. Die motie laat ik aan het oordeel van de raad. Ik zit alleen wel even met de termijn, mijnheer Ekkelenkamp. U schrijft wel Q1 2026 en die termijn zou ik graag nog een jaar later willen zetten omdat u vraagt met aardig wat partijen te praten. Ik wil het ook graag integraal bespreken in het college. Het is ook voor mij domeinoverstijgend. Nogmaals, ik wil het best integraal aanpakken, maar dan verzoek ik u een latere termijn.

De **voorzitter**: Interruptie van mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, wij kunnen straks in de tweede termijn een bijgestelde motie met een andere termijn aanleveren. Dus we kunnen we daar, denk ik, aan voldoen.
Dan nog over het geheel van de appreciatie van de wethouder. We zijn blij dat ons amendement wordt geapprecieerd. Door wethouder werd het 'oordeel raad' gegeven, maar over het geheel genomen moet ik wel constateren dat de wethouder stelt dat er veel voor jongeren in het programma zit, maar dat het als we concreet wat zaken willen benoemen voor jongeren, wat magertjes is. Dus in de tweede termijn wil ik daar nog even op terugkomen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Uw interruptie had een beetje de strekking van een tweede termijn, maar vooruit. Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. De motie 2505-15 van de PvdA. Betrek inwoners tijdig bij de plannen voor hun wijk. Zoals de ChristenUnie-SGP, mijnheer Van Rumpt ook al aangaf, kan ik het ook niet echt vergelijken met de kavelpaspoorten. Bij deze projecten gaan we echt op projectniveau

participeren, mensen betrekken en dat soort zaken. Het goede nieuws is dat we die publieksvriendelijke vertaling al wilden maken.
Maar het actief informeren? Dan zit ik wel een beetje op het vinkentouw. Gaan we dan niet inwoners onnodig ongerust maken, zoals al werd gezegd? Daarnaast ben ik ook een beetje bang; gaan we niet allerlei speculanten binnenhalen? Volgens mij hebben we daar ook al minder goede ervaringen mee in sommige delen van de stad. Dus die ga ik ontraden.
De SP motie 2505-15. Schep duidelijkheid over de definitie van de betaalbaarheid. Die ga ik ontraden. We volgen hierin het landelijke beleid. De definitie is 'bedragen tot € 405.000,00'. Voor wat betreft de inkomensgroepen sluiten we aan bij de normen zoals het Nibud die heeft vastgesteld, dus het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting. Daarom zal ik deze motie ontraden.
De motie 2505-17 zal ik ook ontraden. Dat is Hanteer gelijke definities binnen het volkshuisvestingsprogramma Stad in Balans, dat toeziet op de Entree. In juli 2024 zijn er door uw raad al percentage vastgesteld voor deze wijk. Daar zijn op basis daarvan AOK's afgesloten, anterieure overeenkomsten, excuses voor de afkorting. Het zou echt leiden tot onbehoorlijk bestuur op het moment dat we daar alles op losse schroeven zetten. Volgens mij draagt dat dan ook niet bij aan woningbouw.
Voorzitter, de laatste: 2505-18 van LHN. Wat zij vragen, zie ik eigenlijk als een stimulering op zichzelf. Ze vragen om met heel veel stimuleringsmaatregelen te komen, maar eigenlijk doen we dat al. We hebben seniorenmakelaars, die hebben ook vaak een stimuleringsbijdrage. De gesprekken met de woningcorporaties over doorstroming lopen al. Dus dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dan is er nog een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik vroeg me toch even af of u bij de motie van de LHN zegt 'oordeel raad', of dat u hem omarmt want er staat ook in het verzoek bij het dictum 'te verkennen of het mogelijk is om voor ouderen die willen verhuizen eenzelfde of een gunstiger vierkantemeterprijs te hanteren'. Er zijn natuurlijk ouderen die krap bij kas zijn en dat zou hen waarschijnlijk kunnen helpen. Maar er zijn ook heel veel ouderen die de afgelopen decennia maximaal hebben geprofiteerd van of een gunstige sociale huurwoning, of de gunstige ontwikkeling in de woningmarkt qua koopwoningen. Die zou je met een gunstigere vierkantemeterprijs gaan subsidiëren. Als je dat voor ouderen doet, zou je dat eigenlijk ook voor jongeren moeten doen. Dus ik twijfel heel erg aan deze motie, ik twijfel of dit zomaar kan.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag. Het was een interruptie van mevrouw Kraneveldt richting de wethouder dus die geef ik eerst het woord en dan kom ik vanzelf bij u.

Wethouder **Weerwag:** In feite zou ik zeggen, als we dit al doen, dan ontraden wij hem. Dat heb ik bij de andere moties ook gedaan.

De **voorzitter:** Dan nu mijnheer Meijroos en daarna mijnheer Van Steenis.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Er wordt niet helemaal goed gelezen, vrees ik. Het gaat niet om een gunstiger prijs dan waar ze nu al op zitten, maar een gunstiger prijs dan waarvoor de woning wordt aangeboden. Dus zo moet de motie eigenlijk gelezen worden. Stel dat het € 100,00 per vierkante meter was en het zou € 200,00 worden, dan is € 150,00 een gunstiger prijs maar niet dezelfde. Zo moet dat 'gunstiger' uitgelegd worden.
Ik ben trouwens verbaasd dat de wethouder zegt 'dit doen wij al'. We hebben die motie voorheen al eens gehad, die is uitgevoerd en daar is niet uitgekomen wat wij wilden. Deze motie zorgt ervoor dat we de doorstroom nog wat beter op gang kunnen brengen. Dus een onderzoek hiernaar lijkt me echt geen overbodige luxe.

De **voorzitter:** Wil de wethouder daarop reageren?

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel voorzitter. Volgens mij is het een mooi betoog en volgens mij heeft u de LHN gehoord.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Steenis voor een interruptie.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, dank voorzitter. Ik had hem eigenlijk een klein beetje willen intrekken want het is vrij technisch. Wat betreft die vierkantemeterprijs die hier staat, kan het zomaar zijn dat de huurprijs van een kleinere woning waar de ouderen vaak naartoe willen – althans, dat horen

wij als we met mensen spreken – wat hoger is per vierkante meter, maar dat bijvoorbeeld andere kosten zoals energie en dergelijke lager zijn, dat ze minder schoon te maken hebben, et cetera. Dus er kan een heel andere motivatie achter zitten.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Nee, dank u. Daar heb ik geen reactie op.

De **voorzitter:** Daarmee zijn we, denk ik, aan het einde gekomen van de eerste termijn van de zijde van het college. Ik neem aan dat er behoefte is aan een tweede termijn van de zijde van de raad. Mijnheer Ekkelenkamp, tweede termijn?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik wil graag vragen om tien minuten schorsing.

De **voorzitter:** Oké, tien minuten schorsen. Dat betekent dat we elkaar hier weer treffen om 22.30 uur.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en we gaan verder met de tweede termijn van de zijde van de raad. Ik ga het rijtje langs om te kijken wie er het woord wil voeren in de tweede termijn. Mijnheer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dank aan de wethouder voor de beantwoording en de advisering over de vele moties. Ik wil zelf ook nog kort over een aantal iets zeggen, want dat scheelt dan weer wat stemverklaringen.
D66 heeft er een lans voor gebroken, ook al in de commissievergadering, om er hier en daar ook voor de jongeren wat in te zetten. In de breedte hebben we daar wat over gewisseld. Ik denk dat de oplossing uiteindelijk is om echt meer woningen toe te voegen. Dat werkt beter dan dat we allemaal losse vijvers creëren waar iedereen in kan vissen. Dat gezegd hebbende, zullen we zeker de motie over de studentenstad steunen want daar zit echt een onderbelichte doelgroep en ook een kans voor de stad. Onze laatste uitgaansgelegenheid heeft recent zijn deuren gesloten. Hopelijk kunnen we met die motie wat leven in de stad terugbrengen. Zeker als die termijn daarbij aansluit.
Verder wat betreft het amendement van de PvdA over de consistente percentages. Ik denk dat de oproep terecht is, maar met de toelichting die daar nu in staat, is dat toch wel een soort zorgpunt voor mijn partij. Dus ik denk dat dat nog even een aandachtspunt is voor de definitieve versie. Ik hoop eigenlijk ook met het amendement dat wij indienen over die taart- of donutdiagrammen die al die percentages op een wat verwarrende manier presenteren, de verwarring op die manier weg te kunnen halen. Maar dat is het voor ons dus op dit moment even niet. We kijken daar graag in een definitieve versie nog een keer goed naar. Dan denk ik dat dat het voor nu even is.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan ga ik naar de tweede termijn van mijnheer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de wethouder voor de bespreking van de moties. Ik heb één motie, nummer 13, de herbestemming van leegstaand vastgoed voor gemeenschappelijk wonen, die wij intrekken.
Dan heb ik twee gewijzigde moties. Van motie nummer 08 die gaat over een eerlijk puntenstelsel voor jongeren hebben wij het dictum aangepast want we denken dat de wethouder dat steuntje in de rug wel verdient, om het maar zo te zeggen. We hebben graag dat hij daar ook actief mee bezig gaat en niet alleen maar aanzit aan de Bestuurlijke Tafel Wonen, maar daar ook proactief een rol in speelt.
Dan hebben wij nog een andere motie die gewijzigd is. Dat is 2505-14, over de studentenstad. Dank ook aan mijnheer Van Gils voor de steun hiervoor. Wij hebben inderdaad de termijn naar 2027 gezet, zoals de wethouder heeft voorgesteld. We hopen daarmee de steun van de raad te krijgen.
Dat was de bijdrage in deze termijn mijnheer de voorzitter. Ik loop naar voren met deze twee... O, kijk eens aan.

Motie nr. 2505-08A ingediend door D66
Uitgangspunt Zoetermeer: Een eerlijk puntenstelsel voor jongeren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- zowel in het Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma, als in het woningbehoefteonderzoek, wordt benoemd dat het juist de jongeren en jonge gezinnen zijn die tussen wal en schip vallen op de woningmarkt;
- de wachttijd voor sociale huurwoningen voor starters en jongeren vaak langer is dan de tijd die ze hebben gehad om punten te verzamelen, aangezien dit pas vanaf je achttiende kan en de wachttijd vaak langer is dan zes jaar;
- wanneer jongeren eindelijk genoeg punten hebben verdiend voor een sociale huurwoning, dan verdienen ze hier vaak te veel voor doordat hun salaris is gestegen. Echter verdienen ze dan meestal nog wel te weinig voor een koopwoning of een huurwoning in de vrije sector;
- uit onderzoek van ING Woonbericht uit september blijkt dat ruim de helft van de starters belangrijke levensgebeurtenissen zoals samenwonen of het krijgen van kinderen uitstelt omdat ze geen geschikte woning kunnen vinden. Zo'n 49% stelt het krijgen van kinderen tenminste twee tot drie jaar of langer uit. Uit dit zelfde onderzoek blijkt dat 60% van de thuiswonende starters graag uit huis willen, maar dat niet te kunnen.

overwegende dat:
- het van groot belang is om woningen zo eerlijk mogelijk te verdelen. En dat daarom blinde vlekken, zoals de blinde vlek voor jonge gezinnen, zo snel als mogelijk uit het systeem moeten worden gehaald;
- andere woonregio's al veel verder zijn in het moderniseren van de manier waarop woningen worden toegewezen;

verzoekt het college:
- dat Zoetermeer voor de eerstvolgende herziening van het toewijzingsstelsel van Woningnet Haaglanden in gesprek gaat over de positie van de groep jongeren en jonge stellen die nu vaak tussen wal en schip vallen wordt verbeterd;
- dat de wethouder dit ook meeneemt in de gesprekken met vertegenwoordigers van de andere gemeenten uit de regio. En ook in gesprekken met andere belangrijke actoren;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2505-14A ingediend door D66
Zoetermeer studentenstad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 en 27 mei 2025;

constaterende dat:
- Nederland en de provincie Zuid-Holland grote problemen kennen met het huisvesten van studenten;
- er een enorme vraag is naar studentenwoningen in studentensteden waaraan zij niet volledig kunnen voldoen;
- Zoetermeer goede OV-verbindingen heeft met verschillende studentensteden;

overwegende dat:
- Zoetermeer ook haar verantwoordelijkheid moet nemen in de regionale huisvestingsproblemen van studenten;
- huisvesting geen barrière zou moeten zijn voor studenten wanneer zij een opleiding kiezen;
- meer studenten goed zijn voor de Zoetermeerse economie;

verzoekt het college:
- om in de bouwdoelstellingen voor studentenwoningen niet alleen rekening te houden met de opleidingen die zich al in Zoetermeer bevinden, maar ook met de regionale vraag en de druk die er ligt bij de studentensteden om ons heen;
- om nog in 2025 te spreken met de universiteiten van Leiden, Delft, Rotterdam en Utrecht en de Hogescholen van Den Haag, Rotterdam en Leiden en met mboRijnland over de rol die Zoetermeer kan spelen in zowel de huisvesting van studenten als het bieden van locaties voor de opleidingen;
- dit onderwerp ook te agenderen in regionale en provinciale overleggen;
- een nationale studentenorganisatie, zoals het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO), te laten

reageren op de uitkomsten van deze gesprekken;
- hierover terug te koppelen naar de raad uiterlijk in Q1 van 2027;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Motie 2505-13 is ingetrokken. We krijgen een nieuwe versie van 2505-08 en 2505-14. Tweede termijn, mevrouw Bink, wilt u daar gebruik van maken?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, nee, wij hebben voldoende gezegd over dit programma en we gaan dadelijk gewoon over tot stemming. Dank u wel.

De **voorzitter:** De tweede termijn van mevrouw... Voordat ik verderga. Boven de motie van D66 Zoetermeer Studentenstad staat met grote letters 'concept'. U schudt nee, maar...

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer de voorzitter, neem me niet kwalijk, maar zou u dat woordje 'concept' voor mij willen doorstrepen?

De **voorzitter:** Dat zal lukken, denk ik.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Fijn, dank u wel.

De **voorzitter:** Ik kan bevestigen dat dat gelukt is. Dan ga ik naar de tweede termijn van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik denk dat het meeste dat wij wilden zeggen, gezegd is.
Ik zal nog eventjes kijken in hoeverre ik iets kan aanpassen in de toelichting bij amendement G, zodat het ook voor de VVD een acceptabel amendement wordt. Het gaat ons vooral om de tekstwijzigingen, dat de percentages en de bandbreedtes consequent zijn. Wat het dan uiteindelijk wordt, dat zien we dan wel. We gaan daar nog even naar kijken.

De **voorzitter:** Prima, als u dat maar doet voordat de beraadslaging sluit. De tweede termijn van mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter en wethouder bedankt voor de beantwoording natuurlijk. Het valt mijn fractie GroenLinks op dat er vanavond veel moties en amendementen zijn ingediend. Dat zegt iets over de kwaliteit van het stuk, maar ook over het belang dat wij als raad hechten aan dit programma. Het was een levendig debat.
We verwachten voldoende steun voor onze amendementen om akkoord te gaan met de terinzagelegging. Daarna zal, met de opbrengsten van de reacties uit de stad uit de terinzagelegging, aan het voorstel nog het nodige werk zitten. GroenLinks wil daarna graag dat het programma sterker en helderder terugkomt. We kijken uit naar het eindresultaat want alleen dan kunnen we echt stappen zetten met een woning voor elke inwoner. Dank u voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel. Tweede termijn van mijnheer Velner, gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Met de toezegging 669 op het amendement 2505-K willen we dat intrekken als de wethouder toezegt dat hij met een memo komt over de voortgang op dat punt. Verder zijn we heel nieuwsgierig naar de uitkomsten van de stadsraadpleging op dit stuk en praten we natuurlijk in november weer verder erover.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan de tweede termijn van de heer Van der Perk. Geen behoefte. Mijnheer Van Proosdij tweede termijn? Niet. Mijnheer Van Rumpt, tweede termijn? Ook niet. Mijnheer Zanoni, tweede termijn? Ook niet. De heer Meijroos, tweede termijn? Gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik was wel gevoelig voor de woorden van de heer Van Steenis en ook de heer Aptroot die zei 'misschien is het niet handig om over een vierkantemeterprijs te praten, maar beter om het te hebben over maandlasten'. Dus ik heb in samenspraak met de drie mede-indieners het dictum veranderd. Daarbij is bullet 2 geworden 'te verkennen of het mogelijk is om voor ouderen die willen verhuizen van een grotere naar een kleinere woning, zowel oudbouw als nieuwbouw, eenzelfde of gunstiger maandlastengewenning te hanteren'. Daarboven heb

ik er ook nog een aantal keer 'maandlasten' van gemaakt in plaats van vierkantemeterprijs. Ik hoop dat ik daarmee scoor.

De **voorzitter:** Dat is even afwachten maar ik neem aan dat u een aangepaste versie gaat inleveren? De bode komt hem ophalen. Dan heeft u denk ik nog een interruptie van mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. Dank aan de heer Meijroos dat hij onze woorden gebruikt heeft. Ik wil nog wel iets vragen want wat u dan voorstelt, kost natuurlijk wel geld. Misschien kunt u even uitleggen hoe u dat gaat oplossen?

De **voorzitter:** De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, voorzitter. Die gesprekken worden volgens de wethouder al gevoerd, alleen niet zo op deze wijze ingestoken als wij nu hebben voorgesteld. Dat zijn puur gesprekken. Dat kost nog geen geld. Zodra het geld gaat kosten, neem ik aan dat de wethouder zich weer meldt. Dan kunnen we het erover hebben wie de kosten zou moeten dragen als daar eventuele kosten zijn. Maar ik neem aan dat de woningbouwcorporaties ook echt wel inzien dat zij ook een stukje moeten bewegen om die doorstroming op gang te krijgen.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Steenis wil reageren.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, dank voorzitter. Om het dan even scherp te krijgen en af te ronden. Op het moment dat dat voorstel met die gelijkblijvende woonlasten door een ander dan de corporatie gedragen moet worden, betekent dat dat u verwacht dat het college bij ons terugkomt. Begrijp ik dat goed uit uw woorden?

De **voorzitter:** De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Honderd punten.

Motie nr. 2505-18A ingediend door LHN, PDvZ, FVD, Zoetermeer Vooruit
Doorstroming door zelfde m² prijs

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 27 mei 2025;

constaterende dat:
- de woningmarkt in Zoetermeer, net als in de rest van Nederland, ernstig vastloopt;
- er een groot tekort is aan betaalbare huur- en koopwoningen;
- een deel van de bestaande woningen bewoond wordt door ouderen die in relatief grote woningen wonen, terwijl zij behoefte hebben aan een kleinere, meer geschikte woning;
- veel van deze ouderen willen verhuizen, maar huiverig zijn omdat kleinere woningen vaak qua maandlasten niet goedkoper zijn;
- dit een belangrijke belemmering vormt voor doorstroming op de woningmarkt;

overwegende dat:
- doorstroming essentieel is om ruimte te creëren voor gezinnen en starters;
- ouderen een belangrijke groep vormen om doorstroming op gang te brengen;
- eerlijke maandlasten ouderen kan stimuleren om daadwerkelijk te verhuizen naar een woning die beter aansluit bij hun levensfase en behoeften;
- er zowel in oudbouw als nieuwbouw verschillen kunnen bestaan in huurprijs per vierkante meter, waardoor gelijke maandlasten bij verhuizing naar een kleinere woning niet altijd vanzelfsprekend is;

verzoekt het college:
- in gesprek te gaan met de woningcorporaties in Zoetermeer;
- te verkennen of het mogelijk is om voor ouderen die willen verhuizen van een grotere naar een kleinere woning, zowel in oudbouw als nieuwbouw, eenzelfde of gunstiger maandlastengewenning te hanteren;
- hierbij ook te kijken naar mogelijke stimuleringsmaatregelen of tijdelijke afspraken die doorstroming kunnen bevorderen;

- de raad voor Q4 te informeren over de uitkomsten van deze gesprekken en eventuele vervolgstappen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Dan zijn we door de tweede termijn van de zijde van de raad heen. Maar er staat nog een eventuele wijziging van amendement G van de PvdA uit. Dan stel ik voor, want anders kan de wethouder ook niet reageren daarop, dat we even schorsen. Heeft u aan vijf minuten genoeg?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, voorzitter, ik kan u vertellen wat ik wil doen, dan weet hij het. Maar we willen graag het amendement zelf nog eventjes aanpassen.

De **voorzitter:** Als de wethouder daarmee uit de voeten kan, kan in ieder geval zijn tweede termijn starten. Dus ik zou zeggen, vertelt u wat u gaat doen en dan gaan we kijken hoe we de tijd maximaal kunnen benutten.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik zal in de laatste alinea van de toelichting de eerste twee zinnen weghalen, dus van 'Als' tot 'hanteer'. Dan bouw ik de laatste twee zinnen om, zodanig dat ik daar alleen zeg weg 'wees consistent met bandbreedtes en percentages'. Dan spreek ik dus geen voorkeur uit voor 5% of 10%. Dat laat ik dan. Maar dan zeg ik alleen 'wees consistent, zodat de toelichting past bij het gewijzigd stukje tekst in het amendement'.

De **voorzitter:** Dank u wel. We gaan kijken of de wethouder daar in zijn tweede termijn mee uit de voeten kan. Wethouder Weerwag, kunt u meteen met uw tweede termijn beginnen? Dat is het geval. Ik geef het woord aan wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel, voorzitter en dank u wel raad, voor het meedenken en aanpassen van een aantal moties en amendement zoals we dat hier met elkaar hebben besproken.
Even kijken. SP, 2505-K. De toezegging waar ik net ook naar verwees, is afgedaan en die roept eigenlijk niet op om daar nog verdere voortgang op te geven. Dus dan laat ik het aan u of u hem al dan niet intrekt.
D66. Nee, wacht, ik ga nu door elkaar heen. Ik ga toch eerst naar de amendementen volgens de huishoudelijke reglementen. PvdA, 2505-G. U geeft aan in de toelichting in de vierde alinea de eerste twee zinnen weg te halen en de percentages. Daar kan ik mij wel in vinden. Ik heb dan nog wel de tweede alinea waarin u ook nog naar die bandbreedte van plus of min 5% verwijst. Die zou ik ook graag... Ik wil het heel graag lezen zoals u net heeft gezegd, dat het met name gaat om de oproep tot consistentie. Dus dan zou ik die ook graag eruit willen hebben gehaald. Dank u wel.

De **voorzitter:** Interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik kan dan in de tweede alinea die laatste zin van de tweede alinea in de toelichting weghalen. Dan geef ik daar dus ook geen oordeel over. Volgens mij is het dan goed. Ik ga er ook van uit de mede-indieners dat oké vinden.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel. Helder.
Even kijken, dan gaan we naar de moties. Twee moties van D66. 2505-08. Daarin is een dictum aangepast. Die heb ik zelf nog niet kunnen zien. Maar ik ga met uw goedvinden meteen even kijken. Dat is 08A. Dat dictum... Wellicht kan mijnheer Ekkelenkamp mij even meenemen in wat er is aangepast in het dictum?

De **voorzitter:** Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Het is een wat milder dictum en daar kunt u, denk ik, wel mee uit de voeten.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, goed. Ik zie echt nog steeds... Nogmaals, ik zie het wel als een aanjager om

de gesprekken te blijven voeren die we al voeren in de regio maar ik zie hier verder niet heel veel andere dingen staan waarvan ik denk 'dat maakt heel veel verschil met de gesprekken die we al voeren'. Dus ik moet hem helaas blijven ontraden.
Uw motie 2505-14 heeft u aangepast.

De **voorzitter:** Voor u verdergaat, nog een interruptie van mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Misschien kunnen we het ook zo doen, voorzitter. Als de wethouder zegt 'ik kan toezeggen dat ik me daarvoor inzet', kunnen we deze motie gewoon intrekken.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Voorzitter, ik zeg eigenlijk al wat ik doe en volgens mij hoef ik dat dan verder niet toe te zeggen.

De **voorzitter:** Mijnheer Ekkelenkamp is nu aan de beurt.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Voorzitter, dan brengen we onze motie gewoon in stemming.

De **voorzitter:** Prima. Ik zag een interruptie van mijnheer Van der Perk. Gaat uw gang.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. Ik wil gewoon die motie in stemming en geen toezegging hierop. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dat was ook wat mijnheer Ekkelenkamp zei. Dat gaat dan verder goed. Dan geef ik weer het woord aan Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel voorzitter. De laatste motie, 2505-14. Als ik even scherp heb wat er aangepast is, heeft u daar Q1 2027 van gemaakt als het goed is. Dan kan ik hem inderdaad... Het blijft 'oordeel raad', maar dank u wel.
Volgens mij voorzitter, heb ik dan ook nog een paar vragen openstaan die ik zal beantwoorden, als u mij dat toestaat. Die vragen waren onder andere van Zó! Zoetermeer, mijnheer Van der Perk. Die heeft gevraagd 'kunnen we niet een charmantere naam verzinnen voor de seniorenmakelaar?' Ik vind dat een heel sympathiek idee want het is sowieso goed dat de seniorenmakelaars – zo blijf ik ze nog even noemen, want zo noemen we ze nog steeds – er zijn en dat ze gezien worden. Die zorgen absoluut voor die doorstroming. Ik vind het eigenlijk nog een beetje te vroeg want we zijn er eigenlijk net mee gestart. Iedereen is een beetje gewend aan die naam. Ik zou het zonde vinden om dat teniet te doen want dan denken mensen nog dat er ineens geen seniorenmakelaars meer zijn. Dus ik zou er toch voor kiezen om de naam nog even te handhaven.
Dan hebben we nog de aangepaste motie van de LHN, excuus voorzitter. Die heb ik gezien. Eigenlijk roept u op om een verkenning aan te gaan. U heeft met elkaar gesproken over 'maar wat voor middelen krijgen we daar dan bij?' Volgens mij is het niet zozeer zo dat die motie daartoe oproept. Volgens mij roept die motie nu op om, op het moment dat we dat verkennen en de partijen die daarin staan daar kansen toe zien, daarmee bij u terug te komen om dat voor te leggen 'we hebben het eureka gevonden'. Dan zullen we dat ook bij u voorleggen. Dus ook die motie laat ik dan even aan u.
Voorzitter, volgens mij zijn dat de vragen en moties en amendementen. Dank u wel.

De **voorzitter:** U heeft nog een interruptie van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel. Nog even over die laatste motie over de doorstroming. Er is veel om te doen. We hebben daar al eerder een motie over ingediend en die is nu al afgedaan met een uitgebreid verslag. Deze motie die nu aangepast is, heeft het weer over maandlastengewenning, maar dat is precies die woonlastengewenning waar wij in onze motie destijds toe opgeroepen hebben. In de afdoening van deze motie is natuurlijk uitgebreid weergegeven waarom dit niet voldoende effectief zou zijn en dat de woningcorporaties er niet toe bereid zijn dit nu op te pakken. Dus wat gaat u doen op het moment dat we deze motie aannemen, dat nog niet was gedaan naar aanleiding van onze motie? Dat is vraag 1.
Ten tweede. Misschien is het volgende een idee. Wij hebben daar eerder uitgebreid verslag van gekregen, ook over wat in andere steden is gedaan, et cetera. We horen nu vaak dat we discussies hebben, ook over de benaming, et cetera. Misschien is het idee om een keer een technische bijeenkomst

hierover te organiseren om ons wat breder mee te nemen in het hele spel en ook in wat andere steden hiermee hebben gedaan, zodat we op een beter niveau met elkaar kunnen spreken over 'wat kunnen we doen om die doorstroming daadwerkelijk te stimuleren? Wat hebben we al gedaan en wat hebben we geleerd van andere gemeenten?' Dan hoeven we niet deze discussie elke keer opnieuw te voeren hier in de raad.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel voorzitter. Om met het laatste te beginnen, we hebben ook al een themabijeenkomst verzorgd vanuit Sociale Verhuurders Haaglanden, waar we ook met raadsleden die doorstroomspellen hebben gespeeld; waar plaats je wie en wat voor verhuisbewegingen levert dat nou precies op? Als daar behoefte aan is, wil ik natuurlijk absoluut de SVH daar nogmaals toe uitnodigen. Uw vraag met betrekking tot de motie van de LHN snap ik ook heel goed. De afdoening op uw motie Van groot naar beter is inderdaad net gedaan. Zoals ik het nu lees, is dus eigenlijk de vraag 'wat is er nodig om in de stimuleringsmaatregelen te kijken?' Maar ik lees het ook als 'kunnen we niet ook eens kijken naar de kosten van mensen die bepaalde maandlasten hebben, zoals de PvdA ook al aangaf? Als mensen verhuizen en ze nemen een bepaalde huurprijs met zich mee en ze gaan naar een andere woning die eigenlijk kleiner is, gaan ze meer betalen. Voer daar nou eens een gesprek over met de woningcorporaties'. Zo lees ik deze motie eigenlijk. Maar ik laat het verder bij u als raad om daar met elkaar het debat over te voeren.

De **voorzitter:** Een doorvraag van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Dat is toch exact hetzelfde als die woonlastengewenning waar wij om hebben gevraagd en die is afgedaan? Daar zit toch geen verschil tussen?
Ten tweede heeft inderdaad de SVH daar een presentatie over gegeven, maar dit gaat sec over de middelen die wij inzetten op het gebied van doorstroming en dat dat ook wordt vergeleken met wat is gedaan bij andere gemeenten. Ik denk dat er nog steeds, ook na de afdoening van onze motie, vragen leven hier in de raad over 'wat hebben we nou gedaan? Wat doen we nu in vergelijking met andere gemeenten? Wat zijn de lessons learned? Ik denk nog steeds dat het goed is om ons daar dieper bij te betrekken, zodat we die onrust die er elke keer over ontstaat, kunnen wegnemen.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Voorzitter, dat laatste lijkt mij een heel goed plan. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dan is er nog een interruptie van de heer Meijroos en daarna mevrouw Bout.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik wil graag reageren, voorzitter, op mijnheer Van Rumpt. Ik snap het wel want die motie die wij toen ingediend hebben – samen met u trouwens, want wij hebben hem toen samen met u ingediend – is inderdaad afgedaan, maar dat was een heel brede motie. Daar werd veel meer gevraagd en niet zo specifiek. Tenminste, ook naar dit punt werd wel gevraagd, maar ik wil graag de uitvoering daarvan nog een keer specifiek laten uitvoeren omdat we nu een stuk verder in de tijd zijn en omdat ik denk dat het belangrijk is dat die woningcorporaties ook gaan bewegen. Ik denk dat dat gesprek nog steeds gewoon gevoerd moet worden. Daar roept deze motie toe op. Dus dat heeft de wethouder juist, in hoe hij de motie uitlegt.
Daarnaast ondersteun ik uw oproep om hier zeker eens een keer een technische sessie over te beleggen want ik denk dat we daar inderdaad allemaal wijzer van worden.

De **voorzitter:** Dan is er nog een interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel. Ik deel het standpunt van mijnheer Van Rumpt en niet het standpunt van de heer Meijroos. Die themabijeenkomst hebben we inderdaad al gehad.
Ik ben een lijstje aan het opstellen voor mijn fractie, maar ik ben even kwijt of u dan de motie van LHN nu nog steeds ontraadt, of dat u nu 'oordeel raad' zegt. Dat heb ik even niet meegekregen.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Die laat ik dan aan het oordeel van de raad.

De **voorzitter:** Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van het college. Inmiddels is er een gewijzigd amendement 2505-G ingediend door de PvdA, dat wordt G1. Dat is aangepast zoals eerder is toegelicht of aangekondigd dus dat maakt inmiddels deel uit van de beraadslagingen. Daarmee kunnen wij de beraadslagingen afronden en dat betekent dat wij straks de stemming gaan uitvoeren. Ik schors de vergadering tot 23.00 uur. Om 23.00 uur gaan we verder voor de stemming. Ik zie dat een aantal mensen – loopt u nog niet weg – vermoedelijk een langere schorsing wenst. Wie wil daarover een voorstel doen?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, vijftien minuten?

De **voorzitter:** Dus het wordt vijftien minuten. Laten we het ruim nemen, dat wordt dan 23.10 uur en dan gaan we verder en beginnen we met de stemmingen. De vergadering is geschorst.

Schorsing

8. Stemmingen

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering. We gaan over naar agendapunt 8. Stemmingen. Wegens de afwezigheid van mevrouw Bakkers, mijnheer Boerboom en mijnheer Nawijn hebben we 36 raadsleden aanwezig die meedoen aan de stemmingen. De eerste vraag is: heeft iedereen zich aangemeld of opnieuw aangemeld met zijn pasje op de sprekerspost? Als dat niet het geval is, dan moet u dat even doen want dan kunt u stemmen. Ik kijk even rond of dat het geval is of dat er iemand problemen heeft. Dat is niet het geval. Dan kunnen we nu overgaan tot de stemmingen. We beginnen met de amendementen, moties en het raadsvoorstel 7.b.

- **7b. Raadsvoorstel Verordening jeugdhulp Zoetermeer 2025**

- **Amendement 2505-A LHN - Wijziging raadsbesluit Verordening jeugdhulp Zoetermeer 2025**

De **voorzitter:** Als eerste het amendement 2505-A Wijziging raadsbesluit Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. De PvdA vindt een jaarlijks verslag veel te frequent en daarom zullen wij tegen dit amendement stemmen.

De **voorzitter:** Anderen met een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming over het amendement. De stemming is gesloten. Het amendement verworpen met 8 stemmen voor en 28 stemmen tegen.

- **Amendement 2505-B VVD - Geen voorbeelden in Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025**

De **voorzitter:** Amendement 2505-B Geen voorbeelden in Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is aangenomen met 33 stemmen voor en 3 stemmen tegen.

- **Amendement 2505-C SP - Herstel hulp zonder beschikking**

De **voorzitter:** Amendement 2505-C Herstel hulp zonder beschikking. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval, ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Het amendement is verworpen met 2 stemmen voor en 34 stemmen tegen.

- **Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025**

De **voorzitter:** Dan het Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het raadsvoorstel is met 32 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen.

- **Motie 2505-02 LHN - Zorgvuldige keuzes vragen om inzicht**

De **voorzitter:** Motie 2505-02 Zorgvuldige keuzes vragen om inzicht. Is er een van de leden die een stemverklaring wil geven? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is verworpen met 8 stemmen voor en 28 stemmen tegen.

- **Motie 2505-03 GroenLinks - Continuïteit van zorg voor jongeren bij overgang naar volwassenheid**

De voorzitter: Motie 2505-03 Continuïteit van zorg voor jongeren bij overgang naar volwassenheid. Wil iemand een stemverklaring afgeven? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 13 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-04 SP - Duidelijkheid toelichting voor inwoners**

De **voorzitter:** Motie 2505-04 Duidelijkheid toelichting voor inwoners. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 2 stemmen voor en 34 stemmen tegen verworpen.
Daarmee is de besluitvorming over agendapunt 7.b Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp Zoetermeer 2025 afgerond. We gaan over naar de stemming over 7c. Raadsvoorstel Ontwerp Volkshuisvestingsprogramma.

- **7c. Raadsvoorstel Ontwerp Volkshuisvestingsprogramma**

- **Amendement 2505-D VVD - Een goede afweging voor instandhouding van betaalbare koop mogelijk maken**

De **voorzitter:** We beginnen met amendement 2505-D Een goede afweging voor instandhouding van betaalbare koop mogelijk maken. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 33 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen.

- **Amendement 2505-E VVD - Betere visualisatie van het woningbouwprogramma per wijk en de stad**

De **voorzitter:** Amendement 2505-E Betere visualisatie van het woningbouwprogramma per wijk en de stad. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 28 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen.

- **Amendement 2505-F D66 - Verkameren voor jongeren wanneer het kan**

De **voorzitter:** Amendement 2505-F Verkameren voor jongeren wanneer het kan. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 4 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen.

- **Amendement 2505-G1 PvdA - Hou consistente percentages en bandbreedtes aan**

De **voorzitter:** Amendement 2505-G1 Hou consistente percentages en bandbreedtes aan. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming De stemming is gesloten. Het amendement is met 30 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen.

- **Amendement 2505-H PvdA - Gebalanceerde wijken als harde doelstelling**

De **voorzitter:** Amendement 2505-H Gebalanceerde wijken als harde doelstelling. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. De stemming is gesloten. Het amendement is met 12 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen.

- **Amendement 2505-I GroenLinks - Van ambitie naar realisatie van woningen**

De **voorzitter:** Amendement 2505-I Van ambitie naar realisatie van woningen. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is aangenomen met 25 stemmen voor en 11 stemmen tegen.

- **Amendement 2505-J GroenLinks - Balans breng je niet met minder sociale huurwoningen**

De **voorzitter:** Amendement 2505-J Balans breng je niet met minder sociale huurwoningen. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 10 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen.

- **Amendement 2505-K SP - Leegstand actiever aanpakken**

De **voorzitter:** Amendement 2505-K Leegstand actiever aanpakken. Iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming De stemming is gesloten. Het amendement is met 12 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen.

- **Amendement 2505-L FVD - Zoetermeers woonplezier**

De **voorzitter:** Amendement 2505-L Zoetermeers woonplezier. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niemand, dan open ik de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 3 stemmen voor en 33 stemmen tegen verworpen.

- **Amendement 2505-M FVD - Thuis in Zoetermeer**

De **voorzitter:** Amendement 2505-M Thuis in Zoetermeer. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 3 stemmen voor en 33 stemmen tegen verworpen.

- **Amendement 2505-N FVD - Echt levensloopbestendig**

De **voorzitter:** Amendement 2505-N Echt levensloopbestendig. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het amendement is met 1 stem voor en 35 stemmen tegen verworpen.

- **Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma**

De **voorzitter:** Dan het Raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil geven? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. Het raadsvoorstel is met 33 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen.

- **Motie 2505-05 VVD - Woningbouw als aanjager van betaalbare woningen**

De **voorzitter:** Dan gaan we naar de moties. Motie 2505-05 Woningbouw als aanjager van betaalbare woningen. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 12 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-06 VVD - Woningbouw als aanjager van wijk- en buurtvernieuwing**

De **voorzitter:** Motie 2505-06 Woningbouw als aanjager van wijk- en buurtvernieuwing. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 15 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-07 D66 - Pilot jongerenmakelaar**

De **voorzitter:** Motie 2505-07 Pilot jongerenmakelaar. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 7 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-08A D66 - Een eerlijk puntenstelsel voor jongeren**

De **voorzitter:** Motie 2505-08A Een eerlijk puntenstelsel voor jongeren. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 11 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-09 D66 - Balans in leeftijd: Voorkom daling percentage jongeren in 2040**

De **voorzitter:** Motie 2505-09 Balans in leeftijd: Voorkom daling percentage jongeren in 2040. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 10 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-10 D66 - Voorkom driedubbele vergrijzing**

De **voorzitter:** Motie 2505-10 Voorkom driedubbele vergrijzing. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 4 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-11 D66 - Doelen stellen voor het bouwen van woningen voor jongeren en jonge stellen**

De **voorzitter:** Motie 2505-11 Doelen stellen voor het bouwen van woningen voor jongeren en jonge stellen. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 10 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-12 D66 - Woningen voor jongeren onder de 23 jaar**

De **voorzitter:** Motie 2505-12 Woningen voor jongeren onder de 23 jaar. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is verworpen. Sorry, de stemming is gesloten, maar de motie is verworpen met 10 stemmen voor en 26 stemmen tegen.

- **Motie 2505-14A D66 - Zoetermeer studentenstad**

De **voorzitter:** Motie 2505-14A Zoetermeer studentenstad. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 24 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen.

- **Motie 2505-15 PvdA - Betrek inwoners tijdig bij de plannen voor hun wijk**

De **voorzitter:** Motie 2505-15 Betrek inwoners tijdig bij de plannen voor hun wijk. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 11 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-16 SP - Schep duidelijkheid over definitie betaalbaarheid**

De **voorzitter:** Motie 2505-16 Schep duidelijkheid over definitie betaalbaarheid. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 2 stemmen voor en 34 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-17 SP - Hanteer gelijke definities binnen het Volkshuisvestingsprogramma 'Stad in balans'**

De **voorzitter:** Motie 2505-17 Hanteer gelijke definities binnen het Volkshuisvestingsprogramma 'Stad in balans'. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval, ik open de stemming. Ho, mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter, ondanks de inspanningen van collega Meijroos om de omschrijving beter te krijgen, hoop ik dat... Excuus, voorzitter, ik ben iets te snel.

De **voorzitter:** Het is goed te constateren dat we beiden in verwarring zijn. Dat schept een band. We hebben het dus over motie 2505-17 Hanteer gelijke definities binnen het Volkshuisvestingsprogramma 'Stad in Balans'. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil geven? Dan had ik toch gelijk, niemand. Ik open de stemming. De stemming is gesloten. De motie is met 10 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen.

- **Motie 2505-18A LHN - Doorstroming door zelfde m² prijs**

De **voorzitter:** Dan motie 2505-18A Doorstroming door zelfde m² prijs. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Dat wil ik mijnheer Van Steenis niet aandoen, voorzitter. Ik denk dat we allemaal in spanning zitten.

De **voorzitter:** Dan mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter, dan kan ik nog een keer complimenten maken aan mijn collega voor het aanpassen van de tekst. Ik hoop dat die terminologie en methodiek ook door het college opgepakt worden. We gaan wel tegen deze motie stemmen.

De **voorzitter:** Een stemverklaring van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, er was over deze motie discussie tussen mijnheer Van Rumpt en de heer Meijroos. Ik denk dat mijnheer Van Rumpt terecht aanhaalde dat we misschien een stukje kennisvergroting voor de raad kunnen organiseren op dit onderwerp om goed te inventariseren wat we allemaal wel en niet doen. Voor nu zullen we, omdat de motie volgens mij iets doet dat we al doen, tegen stemmen.

De **voorzitter:** Nog meer stemverklaringen? Dan open ik de stemming. De stemming is gesloten. De motie is verworpen met 16 stemmen voor en 20 stemmen tegen. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de besluitvorming over het raadsvoorstel Ontwerpvolkshuisvestingsprogramma.

9. Sluiting

De **voorzitter:** Dan gaan we naar de sluiting. Voordat ik de vergadering sluit, roep ik u op om uw spreek- en stempasje te laten liggen. Die zullen worden opgehaald zodat we deze de volgende vergadering weer kunnen gebruiken. Hiermee sluit ik de raadsvergadering en voor één keer geef ik een klap met deze hamer, want die heb ik al de hele avond zien liggen.

Sluiting om 23.29 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 juni 2025,

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen